

আন্বেষণ

নৱম বছৰ ■ নৱম সংখ্যা ■ অক্টোবৰ, ২০২২

ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন

ৰাণী এলিজাবেথ দ্বিতীয়ৰ দেহাৱসান

মকৰাৰ কথা

মিণ্ডৰাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান

মহাত্মা গান্ধী- এক মহান ব্যক্তিত্ব

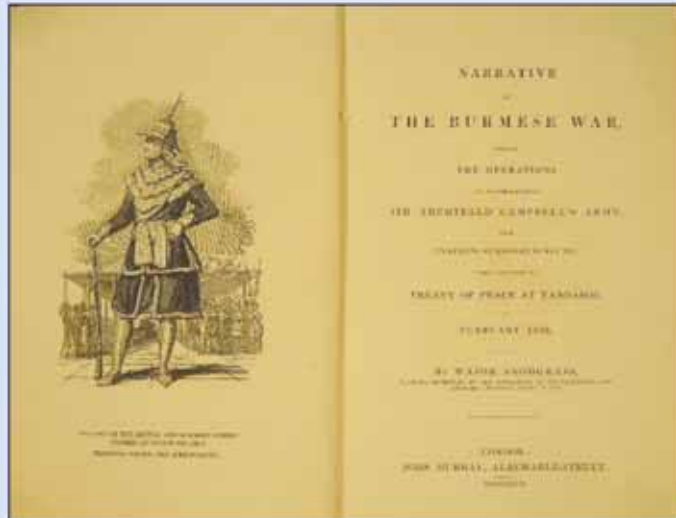

হীরা পালিচ কার্য

ছাবডিন চিকাৰ

ইয়াণ্ডাবু সন্ধি

অন্বেষণ

নৱম বছৰ, নৱম সংখ্যা, অক্টোবৰ ২০২২ চন

অন্বেষণ, অসম জাতীয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত সাধাৰণ জ্ঞান-ভিত্তিক এখন মাহেকীয়া আলোচনী

ANWESHAN, A Monthly inhouse journal of Assam Jatiya Bidyalay,
Published by Assam Jatiya Bidyalay Educational and Socio-Economic Trust

Email : assamjatiyabidyalay@gmail.com

Website : assamjatiyabidyalay.com

সূচীপত্ৰ

২ মহাত্মা গান্ধী—এক মহান ব্যক্তিত্ব
■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা	২৫ দেউতা
■ পঙ্কজ কলিতা
৫ দেশ-বিদেশৰ খবৰ
■ কুশল গোস্বামী	২৬ প্ৰখ্যাত কথাশিল্পী নাচিৰা শৰ্মা
■ বাগিনী সংস্কৃতি বৰ্মন
৮ খবৰৰ লেছেৰি বোটলা
■ কুশল গোস্বামী	২৭ মন
■ কংকণা ডেকা
৯ হীৰাই য'ত চিক্‌মিকায়
■ বাণু বুজবৰুৱা	২৮ মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ
■ ববীন্দ্ৰ বৰ্মন
১০ ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন
■ উদয়া ফুকন	৩০ ক'ডিং
■ নৱনীতা ৰায়
১২ চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ
বাৰে বিশেষ পৃষ্ঠা	৩২ কুইজ
■ হিৰণ্য কলিতা
১৮ চুড'কু	৩৩ ইয়াণ্ডাবু সন্ধি
■ ৰুণুমী কলিতা
১৯ মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক
■ জিৰি বৰ্মন	৩৪ আতিথ্য ব্যৱস্থাপনা পাঠ্যক্ৰম
■ জেনালী দেৱী
২০ লাফিং গেছ আৰু টিয়েৰ গেছ
■ বনালী বৰুৱা কাশ্যপ	৩৬ The Merchant of Venice
■ Priom Saikia
২২ মকৰাৰ জাল
■ লিকুমা শৰ্মা	৩৭ Did You Know
■ Jyotirekha Kalita
২৩ পতুৱৈৰ টোকা
■ বিশাল চৌধুৰী	৩৮ দা স্তৰী অৱ মাই লাইফ
■ অপৰাজিতা দত্ত
২৫ বন্ধু
■ জেছমিনা পাৰবিন	৩৯ মিণ্ডৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান
■ সুনিতা বৰুৱা
২৫ Rainbow to darkness
■ Kasturi Bharali	৪০ স্টাৰ্টআপ
■ অপৰ্ণা দেৱী

সম্পাদক : ডা° নাৰায়ণ শৰ্মা (অবৈতনিক)
সহযোগী সম্পাদক : পংকজ দত্ত
উপ-সম্পাদক : কুশল গোস্বামী, ডা° লিপিমণি দত্ত,
ডিম্পল তালুকদাৰ
ব্যৱস্থাপনা : দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰী (অবৈতনিক)

বেটুপাত : কুঞ্জৰ দাস
আলোকচিত্ৰ : জাহ্নৱী বৰুৱা
ছবি : পূৰ্বী ৰাণী বৰা
ডিটিপি : প্ৰশান্ত বৰঠাকুৰ
আৰ্হি পাঠ : কুলধৰ কলিতা
মূল্য : পঁচিছ টকা

অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ হৈ দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰীৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত,
অজাবি ন্যাসৰ ছপাশাল, অসম জাতীয় বিদ্যালয় চৌহদ, নুনমাটি, গুৱাহাটী-৭৮১০২০ত প্ৰণৱ শৰ্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত।

মহাত্মা গান্ধী— এক মহান ব্যক্তিত্ব

■ অভিজিত শর্মা বৰুৱা

কুৰি শতিকাৰ শ্ৰেষ্ঠ বিজ্ঞানী হিচাপে অভিহিত এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনে এজন মহান ব্যক্তিৰ মৃত্যুৰ পাছত কৈছিল— “বিশ্বৰ ভৱিষ্যৎ পুৰুষে বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পাব যে এনে এজন লোকে সঁচাকৈয়ে এই পৃথিৱীত বিচৰণ কৰি ফুৰিছিল।” এতিয়া প্ৰকৃতৰ্থতে সেই মানুহজনক দেখা নোপোৱা বা লগ নোপোৱা আমাৰ উত্তৰ পুৰুষৰ বাবে তেওঁৰ আদৰ্শ আৰু জীৱনধাৰা অবিশ্বাস্য হৈয়ে ধৰা দিছে। এনে ধৰণৰ কোনো ব্যক্তি যদি সঁচাকৈ নাথাকিলেহেঁতেন আৰু কোনোবাই যদি কল্পনা কৰি এনে এজন লোকৰ এই কাহিনী লিখিলেহেঁতেন, মানুহে সেই লেখকক অতিকল্পনাৰ দোষত অভিযুক্ত কৰিলেহেঁতেন। কিন্তু তেওঁ হ’ল এক বাস্তৱ সত্য। সেইজন মহান পুৰুষেই হ’ল আমাৰ দেশৰ ‘জাতিৰ পিতা’ মহামানৱ ‘মহাত্মা গান্ধী’, যাক পাছত সকলোৱে গান্ধীজী বুলি কৈছিল, মৰম আৰু শ্ৰদ্ধাত ‘বাপু’ বুলি মাতিছিল।

গান্ধীজীৰ মতে সত্য হ’ল ঈশ্বৰ। অহিংসাৰ যোগেদি সত্যৰ বাট পোৱা যায়। মহাত্মা গান্ধী আছিল অহিংসা মন্ত্ৰৰ পূজাৰী। এই অহিংসা নীতিৰ প্ৰৱৰ্তক কিন্তু মহাত্মা গান্ধী নাছিল। ভাৰতীয় সংস্কৃতিত অহিংসা, নিষ্ক্ৰিয় প্ৰতিৰোধ আদি ধাৰণাৰ ইতিহাস অতি পুৰণি। কিন্তু তেওঁ আছিল প্ৰথমজন লোক যি অহিংসা নীতিক ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰিছিল।

সত্য আৰু অহিংসাৰ ভক্ত মহাত্মা গান্ধীয়ে তেওঁৰ

ব্যক্তিগত আৰু ৰাজহুৱা কামত নীতিৰ পৰা বিচ্যুত হোৱা নাছিল। তেওঁ যেনেকৈ বৃটিছে চলোৱা হিংসাত্মক ঘটনা, অত্যাচাৰ আদিৰ বিৰোধ কৰিছিল, তেনেকৈ ভাৰতীয়-সকলে হিংসাৰ পথ লৈ বৃটিছক কৰা আক্ৰমণৰো বিৰোধ কৰিছিল। তাৰ বাবে তেওঁ যদি কাৰোবাৰ অপ্ৰিয় হ’বলগীয়া হৈছিল বা জন সমৰ্থনো হেৰুৱাইছিল, তালৈ গান্ধীজীয়ে কেৰেপ কৰা নাছিল। অসহযোগ আন্দোলনৰ সময়ছোৱাত ভাৰতীয়সকলে টোৰিটোৰাত সংঘটিত কৰা হিংসাত্মক ঘটনাৰ বাবে তেওঁ এই বিশাল আন্দোলনেই স্তব্ধিত ৰাখিছিল। গান্ধীজীয়ে আনকি ভগত সিং, সুখদেৱ, উদাম সিং আৰু ৰাজগুৰুৰ ফাঁচিদণ্ডৰো প্ৰতিবাদ কৰা নাছিল। কাৰণ, তেওঁৰ হিচাপত সেইসকলে হিংসাত্মক উপায় গ্ৰহণ কৰি প্ৰতিশোধ লৈছিল বা দেশ মাতৃৰ সেৱা কৰিব বিচাৰিছিল।

গান্ধীজীয়ে এবাৰ এক তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ মন্তব্য কৰি কৈছিল, “এটা চকুৰ সলনি আন এটা চকুৰ নীতিয়ে সমগ্ৰ পৃথিৱীখনকে অন্ধ কৰি তুলিব!” তেওঁ নিজৰ সত্য-অহিংসাৰ আদৰ্শৰ বিষয়ে কৈছিল, “এনেকুৱা বহুত আদৰ্শ আছে যাৰ বাবে মই মৰিবলৈ প্ৰস্তুত, কিন্তু কোনো আদৰ্শৰ বাবেই মই মৰিবলৈ প্ৰস্তুত নহয়।”

গান্ধীজীয়ে এই অহিংসাক সকলো স্তৰতে প্ৰয়োগ কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছিল। তেওঁ এনে এখন অহিংস ৰাষ্ট্ৰৰ কথা চিন্তা কৰিছিল, য’ত প্ৰায়বোৰ মানুহ অহিংস মন্ত্ৰেৰে দীক্ষিত হোৱাৰ বাবে কোনো সামাজিক অশান্তি বা সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ নহ’ব আৰু শান্তিপূৰ্ণ আলোচনাৰেই সকলো সমস্যাৰ সমাধান হ’ব। সেই অহিংস দেশত চৰকাৰ, আৰক্ষী আৰু সৈন্যবাহিনীও অহিংস হ’ব। গান্ধীজীৰ মতে তেনে এখন দেশতো আৰক্ষীৰ প্ৰয়োজন থাকিব, কিন্তু সেই আৰক্ষীয়েও ইতিমধ্যেই কমি অহা সামাজিক অশান্তিবোৰ একেবাৰে দূৰ কৰিবলৈ অহিংস পন্থাৰহে সহায় ল’ব লাগিব। আনহাতে অহিংস

বিশেষ নিবন্ধ

সৈন্যবাহিনীৰ কাম আন সশস্ত্ৰ বাহিনীতকৈ বেলেগ হ'ব। যি দুটা পক্ষ যুদ্ধত লিপ্ত হ'ব খুজিছে, অহিংস সৈন্যবাহিনীয়ে সেই পক্ষ দুটাক আলোচনাত বহুৱাব আৰু তাৰ পাছত শান্তি-চুক্তি স্বাক্ষৰিত কৰাব।

গান্ধীজীৰ অহিংসা নীতিয়ে বহুতকৈ আকৃষ্ট কৰিছিল আৰু পাছৰ পৰ্য্যায়ত বিশ্বৰ কেইবাগৰাকী সংগ্ৰামী নেতাই তেওঁলোকৰ আন্দোলন চলাই যাবৰ বাবে গান্ধীজীৰ এই অহিংস সত্যগ্ৰহৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল। 'টাইম' আলোচনীয়ে অহিংসাৰ পথত গান্ধীজীৰ যোগ্য উত্তৰসূৰী হিচাপে বিশ্বৰ কেইবাজনো স্বনামধন্য নেতাক নিৰ্বাচিত কৰিছিল। তেওঁলোক হ'ল— চতুৰ্দশ দালাই লামা, লেছ ৰালেছা, মাৰ্টিন লুথাৰ কিং, চেছাৰ চাভেজ, আং ছান ছু কী, বেনিগনো আকুইনো, ডেছমণ্ড টুটু আৰু নেলছন মেণ্ডেলা।

'গান্ধীবাদী' শব্দটো গান্ধীজীয়ে পছন্দ কৰা নাছিল। কোনোবাই নিজকে গান্ধীবাদী বুলি কোৱাটো তেওঁ বিচৰা নাছিল, তেওঁৰ মতে এই পৃথিৱীত গান্ধীবাদী এজনেই আছে আৰু সেইজন হ'ল—তেওঁ নিজেই !

গান্ধীজী হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বী আছিল যদিও তেওঁ সকলো ধৰ্মকে শ্ৰদ্ধা কৰিছিল। হিন্দু ধৰ্মৰ উপৰি খৃষ্টান আৰু ইছলাম ধৰ্মৰ বিষয়ে তেওঁ যিমান পঢ়া-শুনা কৰিছিল, বহুতো খৃষ্টান আৰু মুছলিম লোকেও কিজানি সিমান অধ্যয়ন কৰা নাছিল। জিন্নাৰ নেতৃত্বাধীন মুছলিম লীগে যেতিয়া ধৰ্মৰ প্ৰসংগেৰে জাতি তথা 'দ্বিজাতি তত্ত্ব'ৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল, মহাত্মা গান্ধীয়ে ইছলাম ধৰ্মৰ নীতিৰ কথা উল্লেখ কৰিয়েই সেই যুক্তি খণ্ডন কৰিছিল। দুখৰ বিষয় যে সেই সময়ত যুক্তিতকৈ আবেগেহে বেছি গুৰুত্ব পালে।

মহাত্মা গান্ধীৰ জীৱন-যাপন অতি সৰল আছিল। আঁঠুৰ মুৰত চুৰিয়া, গাত এখন চাদৰেৰে তেওঁ ভাৰতৰ যিকোনো এজন অতি দুখীয়া লোকৰ দৰে জীৱন যাপন কৰিছিল। সৰল জীৱন-যাপনৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁ ৰাফিন বণ্ডৰ 'অনটু দ্য লাষ্ট' গ্ৰন্থৰ দ্বাৰা অনুপ্রাণিত হৈছিল। সম্পত্তি, উপহাৰ আদিৰ প্ৰতি তেওঁৰ বিন্দুমাত্ৰ লোভ নাছিল আৰু তেওঁ সেইবোৰ প্ৰায়ে আনক বিলাই দিছিল।

তেওঁ নিজৰ আশ্ৰমত কুষ্ঠ ৰোগীক নিজহাতে শুশ্ৰূষা কৰিছিল। তেওঁ আছিল সৰল আৰু বিনয়ী। সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ পৰা ভাইচৰয়লৈকে সকলোৰে লগত তেওঁ একেই সহজ-সৰলভাৱে কথা পাতিছিল। ভাৰতীয়সকলৰ প্ৰতি তেওঁৰ ভ্ৰাতৃত্ববোধ আছিল অতুলনীয়। গান্ধীজীয়ে চোলা নিপিন্ধা বাবে এবাৰ এটা সৰু ল'ৰাই তেওঁক এটা চোলা উপহাৰ দিব খুজিলে। মহাত্মা গান্ধীয়ে ক'লে যে তেওঁৰ ভ্ৰাতৃসকলৰ চোলা নাই বাবেই তেওঁ চোলা নিপিন্ধে আৰু সেই ভ্ৰাতৃসকলে চোলা পিন্ধিলেহে তেওঁ চোলা পিন্ধিব। নাছোড়বান্দা ল'ৰাজনে তেওঁৰ ভ্ৰাতৃসকলকো একোটাকৈ চোলা দিবলৈ ইচ্ছা কৰি কিমান ভ্ৰাতৃ আছে সোধাত গান্ধীজীয়ে উত্তৰ দিলে, "তিনি শ নিযুত !"

গান্ধীজী এজন ভাল লেখকো আছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা লিখিত কেইখনমান কিতাপ হ'ল—'মাই এক্সপেৰিমেণ্ট উইথ ট্ৰুথ', 'সত্যগ্ৰহ ইন ছাউথ আফ্ৰিকা', 'হিন্দু স্বৰাজ অৱ ইণ্ডিয়ান হ'ম ৰুল' আদি। সাংবাদিকতাৰ ক্ষেত্ৰখনতো তেওঁৰ সৰল স্থিতি আছিল। দক্ষিণ আফ্ৰিকাত থাকোঁতে তেওঁ 'ইণ্ডিয়ান অপিনিয়ন' নামৰ এখন কাকত সম্পাদনা কৰিছিল। ভাৰতলৈ অহাৰ পাছতো তেওঁ কেইবাখনো কাকত-আলোচনী সম্পাদনা কৰিছিল। সেইকেইখন হ'ল—'হৰিজন', 'ইয়ং ইণ্ডিয়া' আৰু 'নবজীবন'। তেওঁ প্ৰায় প্ৰতিদিনে লেখা-মেলা কৰিছিল। এয়া হয়তো কোনোবা কাকতৰ বাবে লিখা প্ৰবন্ধ বা কাৰোবালৈ লিখা চিঠি। তেওঁৰ প্ৰায় সকলোবোৰ ৰচনা ভাৰত চৰকাৰে ১৯৬০ৰ দশকত 'দ্য কালেক্টেড ৱৰ্কছ অব মহাত্মা গান্ধী' নামেৰে প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছে। তাত প্ৰায় এশটা খণ্ডত আৰু মুঠ প্ৰায় ৫০,০০০ পৃষ্ঠাত তেওঁৰ ৰচনাবোৰ সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে। গান্ধীজীৰ ৰচনাৰ বিষয়বস্তুও আছিল বেছ বিচিত্ৰ। তেওঁৰ লিখনিত ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, আহাৰ, সমাজ-সংস্কাৰ, স্বাস্থ্য, ধৰ্ম, দৰ্শন আদি বিভিন্ন বিষয়ৰ সম্পৰ্কত তেওঁৰ স্পষ্ট মতামত প্ৰকাশ পাইছে।

১৯৩০ চনত 'টাইম' আলোচনীয়ে তেওঁক 'মেন অব দ্য ইয়েৰ' সন্মানেৰে বিভূষিত কৰে। ১৯৯৯ চনৰ

বিশেষ নিবন্ধ

শেষত যেতিয়া বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ জ্ঞানী আৰু অভিজ্ঞ লোকৰ ভোট তথা মতামতৰ দ্বাৰা ‘শতিকাটোৰ ব্যক্তিজন’ নিৰ্বাচন কৰা হ’ল, তেতিয়া মহাত্মা গান্ধী আইনষ্টাইনৰ পাছতে দ্বিতীয় স্থানত আছিল। মহাত্মা গান্ধীয়ে শান্তিৰ ন’বেল বঁটা নাপালেও ১৯৩৭ চনৰ পৰা ১৯৪৮ চনলৈ পাঁচবাৰ তেওঁ এই বঁটাৰ বাবে মনোনীত হৈছিল। ১৯৪৮ চনত গান্ধীয়ে এই বঁটা পোৱাটো প্ৰায় নিশ্চিত আছিল যদিও আততায়ীৰ গুলীত তেওঁৰ মৃত্যু হোৱা বাবে আৰু ন’বেল বঁটা মৰণোত্তৰভাৱে দিয়াৰ নিয়ম নাছিল বাবে সেই কাম হৈ নুঠিল। সেই বছৰ ‘কোনো যোগ্য জীৱিত ব্যক্তি’ৰ অভাৱত ন’বেল শান্তি বঁটা কাকো দিয়াই নহ’ল। ‘যোগ্য জীৱিত ব্যক্তি’ বুলি কওঁতে আচলতে মহাত্মা গান্ধীৰ কথাই কোৱা হৈছিল। পাছত ন’বেল বঁটা কমিটিয়ে স্বীকাৰ কৰিছিল যে গান্ধীয়ে শান্তিৰ ন’বেল বঁটা নোপোৱাটো তেওঁলোকৰ বাবেই অতি অস্বস্তিকৰ কথা হ’ল।

মহাত্মা গান্ধী কেইবাবাৰো অসমলৈ আহিছিল। অসমৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য আৰু বৰ্ণাঢ্য সংস্কৃতিয়ে তেওঁক মোহিত কৰিছিল। অসমীয়া হস্তশিল্পৰ প্ৰশংসা কৰি তেওঁ কৈছিল যে অসমীয়া বোৱনীয়ে কাপোৰত কাহিনী লিখিব পাৰে। প্ৰঃপিণ্ডৰ পৰা অসমক ৰক্ষা কৰাত মহাত্মা গান্ধীৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৰঙণি আছিল।

ভাৰতীয় সমাজৰ বয়োজ্যেষ্ঠ, জ্ঞানজ্যেষ্ঠ লোকসকলকো গান্ধীজীয়ে শ্ৰদ্ধা কৰিছিল। বিশ্বকবি ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ লগত তেওঁৰ গুৰু-শিষ্যৰ সম্বন্ধ আছিল। গান্ধীজীৰ সময়ত তেওঁতকৈ বিখ্যাত আৰু

জনসমৰ্থন থকা নেতা ভাৰতত কোনো নাছিল। বাকী সকলো তেওঁতকৈ বহু পিছত আছিল। তথাপি তেওঁৰ কোনো অহং ভাব নাছিল বা কোনো সিদ্ধান্তও তেওঁ কাৰো ওপৰত জোৰকৈ জাপি দিব খোজা নাছিল। ক্ষমতাৰ পৰা তেওঁ শত যোজন আঁতৰত আছিল। কংগ্ৰেছৰ নেতা হ’লেও ১৯২৫ চনত এবাৰ কংগ্ৰেছৰ সভাপতি হোৱাৰ বাহিৰে তেওঁ কেতিয়াও কংগ্ৰেছ দলৰ কোনো আনুষ্ঠানিক পদ গ্ৰহণ কৰা নাছিল। আনকি এবাৰ (১৯৩৪ চনত) তেওঁ কংগ্ৰেছৰ প্ৰাথমিক সভাৰ পৰাও ইন্তুফাহে দিছিল। দিল্লীত যেতিয়া স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰী হিচাপে জৱাহৰলাল নেহৰুৱে শপত গ্ৰহণ কৰি আছিল, সেই সময়ত গান্ধীজীয়ে তাৰ পৰা বহু দূৰত সম্ভাৱ্য সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ ৰোধ কৰাৰ চেষ্টা কৰি আছিল। স্বাধীন ভাৰতৰ কোনো ক্ষমতাসালী পদ গ্ৰহণ কৰিবলৈ তেওঁ বিন্দুমাত্ৰ ইচ্ছা কৰা নাছিল। ইমানেই নিষ্কাম কৰ্মযোগী, ত্যাগী, নিঃস্বার্থ নেতা আছিল তেওঁ। ❖

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্ন

- ১। টেষ্ট খেল খেলাৰ আগতেই কোনখন দেশৰ ক্ৰিকেট দলে ভাৰতীয় ক্ৰিকেট দলক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় খেলত পৰাজিত কৰিছিল?
- ২। বিখ্যাত এথলিট কাৰ্ল লিৱিছে ১৯৮৪ চনৰ অলিম্পিকত কিমানটা সোণৰ পদক লাভ কৰিছিল?
- ৩। বছৰৰ কোনটো দিনক ‘সেনা দিৱস’ হিচাপে পালন কৰা হয়?
- ৪। কোনজন লেখকে ‘We the People’ কিতাপখন লিখিছিল?
- ৫। ভাৰতবৰ্ষত ‘বেলৱে ষ্টাফ কলেজ’ ক’ত অৱস্থিত? ❖

ৰাণী এলিজাবেথ দ্বিতীয়ৰ দেহাৱসান

যোৱা ৮ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে ইংলণ্ডৰ মহাৰাণী এলিজাবেথ দ্বিতীয়ৰ ৯৬ বছৰ বয়সত দেহাৱসান ঘটে। ‘লণ্ডন ব্ৰীজ ইজ ডাউন’ বুলি মহাৰাণীৰ ব্যক্তিগত সচিবে দেশখনৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী লিজ

ট্ৰাছক এই সাংকেতিক বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰাৰ লগে লগে প্ৰধানমন্ত্ৰীগৰাকীয়ে ইংলণ্ডৰ আটাইতকৈ দীৰ্ঘকাল শাসন কৰা সম্ৰাজ্ঞী দ্বিতীয় এলিজাবেথৰ মৃত্যু হোৱা বুলি আনুষ্ঠানিকভাৱে ঘোষণা কৰে। ১৯২৬ চনৰ ২১ এপ্ৰিলত জন্মগ্ৰহণ কৰা এলিজাবেথ দ্বিতীয়ই মাত্ৰ ২৫ বছৰ বয়সত ১৯৫২ চনত ইংলণ্ডৰ সম্ৰাজ্ঞীৰ (মহাৰাণী) আসনত অধিষ্ঠিত হৈছিল। পিতৃ ৰজা যষ্ঠ জৰ্জৰ ১৯৫২ চনৰ ৬ ফেব্ৰুৱাৰীত মৃত্যু হোৱা বাবে এলিজাবেথ দ্বিতীয়ই দেশখনৰ ৪০ সংখ্যক ৰাজঅধিকাৰী হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল। মহাৰাণী এলিজাবেথৰ মৃত্যুৰ পাছত উত্তৰাধিকাৰী হিচাপে ইতিপূৰ্বে নিৰ্বাচিত হোৱা প্ৰিন্স চাৰ্লছ ১০ ছেপ্টেম্বৰত লণ্ডনত ‘ৰজা তৃতীয় চাৰ্লছ’ নামেৰে ইংলণ্ডৰ সিংহাসনত অধিষ্ঠিত হয়। উল্লেখযোগ্য যে ১০৬৬ চনত নৰ্মান ৰজা উইলিয়ামে ইংলণ্ডৰ সিংহাসন দখল কৰাৰ পাছত ‘ৰজা তৃতীয় চাৰ্লছ’ হৈছে এই ৰাজসিংহাসনৰ ৪১ সংখ্যক ৰাজঅধিকাৰী। ১৯ ছেপ্টেম্বৰত ৱেষ্ট মিনষ্টাৰ এবোত ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতি দ্ৰৌপদী মুৰ্মুকৈ ধৰি ৪৫ খন দেশৰ মুৰব্বীৰ উপস্থিতিত মহাৰাণীগৰাকীৰ শেষকৃত্য সম্পন্ন কৰা হয়। ৰাণীৰ মৃত্যুত সন্মান জনাই ভাৰতে ১১ ছেপ্টেম্বৰ দিনটোত ৰাষ্ট্ৰীয় শোক প্ৰকাশ কৰে। কমনৱেলথ দেশসমূহৰ মুৰব্বী হিচাপে মহাৰাণী এলিজাবেথে উদাৰ দৃষ্টিভংগীৰে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি দেশবোৰৰ মাজত সৌহাৰ্দপূৰ্ণ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰাত বলিষ্ঠ ভূমিকা পালন কৰিছিল। নিজৰ দৃঢ় তথা মানৱীয় দৃষ্টিভংগীৰে কাম কৰাৰ বাবে তেওঁ বিশ্বত সমাদৰ আৰু জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেওঁৰ যুক্তিবাদী ব্যক্তিত্বই সকলোকে মোহিত কৰিছিল

আৰু বৃহৎ ৰাজপৰিয়ালক একতাৰ ডোলেৰে বান্ধি ৰাখিছিল।

এছিয়া কাপত শ্ৰীলংকা চেম্পিয়ন

যোৱা ১১ ছেপ্টেম্বৰত ডুবাইত অনুষ্ঠিত এছিয়া কাপ টি-২০ ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাৰ ফাইনেল খেলত পাকিস্তানক হৰুৱাই শ্ৰীলংকাই চেম্পিয়নৰ খিতাপ দখল কৰে। শ্ৰীলংকাৰ ১৭০ ৰাণৰ প্ৰত্যুত্তৰত পাকিস্তানে ২০ অভাৱত ১৪৭ ৰাণ কৰি পৰাজিত হয়। ২৭ আগষ্টত আৰম্ভ হোৱা এই ১৫ সংখ্যক এছিয়া কাপত এই বৰ্ষত মুঠ ৬টা দলে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। মুঠ ১৩ খন খেল অনুষ্ঠিত হোৱা এই বৰ্ষৰ প্ৰতিযোগিতাত ৰানিন্দু হাচাৰাংগাই ‘মেন অব দ্য ছিৰিজ’ৰ সন্মান লাভ কৰে।

অস্কাৰলৈ ‘মোৰ ঘোঁৰাৰ দুৰন্ত গতি’

অসমৰ উদীয়মান পৰিচালক মহৰ্ষি তুহিন কাশ্যপৰ ‘মোৰ ঘোঁৰাৰ দুৰন্ত গতি’ নামৰ চুটি ছবিখনে ভাৰতৰ হৈ অস্কাৰ প্ৰতিযোগিতাত ভাগ ল’বলৈ নিৰ্বাচিত হৈছে। ৰীমা দাসৰ ‘ভিলেজ ৰকষ্টাৰ্ছ’ৰ পাছত ‘মোৰ ঘোঁৰাৰ দুৰন্ত গতি’ হৈছে অস্কাৰত ভাৰতক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা দ্বিতীয়খন অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ। উল্লেখযোগ্য যে যিকোনো চুটি ছবি

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

অস্কাৰৰ প্ৰতিযোগিতাত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিবলৈ প্ৰথমতে অস্কাৰ অকাডেমিৰ দ্বাৰা স্বীকৃত যিকোনো দুখন চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱত শ্ৰেষ্ঠ ছবিৰূপে পৰিগণিত হোৱাটো বাধ্যতামূলক। ‘মোৰ ঘোঁৰাৰ দুৰন্ত গতি’ চলচ্চিত্ৰখনৰ মূল কাহিনী হৈছে এজন ওজাপালি গাই ফুৰা মানুহ আৰু তেওঁৰ ঘোঁৰাটো। তেওঁৰ ছবিখনে কেইবাখনো আন্তৰাষ্ট্ৰীয় চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱত বাঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। চলচ্চিত্ৰখনৰ চিত্ৰনাট্য আৰু পৰিচালনা মহৰ্ষি তুহিন কাশ্যপৰ আৰু মুখ্য চৰিত্ৰত অভিনয় কৰিছে অতুল পাচনিয়ে।

শান্তিৰ ন'বেল বাঁটা বিজয়ী মিখাইল গৰ্বাচেভৰ দেহাৱসান

শীতল যুদ্ধৰ অন্ত
পেলাবলৈ সক্ষম হোৱা
ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ
অন্তিমগৰাকী ৰাষ্ট্ৰপতি
শান্তিৰ ন'বেল বাঁটা বিজয়ী
মিখাইল গৰ্বাচেভৰ যোৱা
৩১ আগষ্ট তাৰিখে
দেহাৱসান হয়। সমাজবাদী

নেতাগৰাকীৰ মৃত্যুৰ সময়ত বয়স হৈছিল ৯১ বছৰ। ১৯৫০ চনত ছোভিয়েট কমিউনিষ্ট পাৰ্টিত যোগদান কৰা গৰ্বাচেভ ১৯৮৪ চনত দলটোৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হয় আৰু ১৯৮৫ চনত ৰাষ্ট্ৰপতি পদত অধিষ্ঠিত হয়। ক্ষমতাত অধিষ্ঠিত হৈ তেওঁ ‘গ্লাছনষ্ট’ আৰু ‘পেৰেষ্ট্ৰইকা’ নামেৰে দেশখনত এক আমূল সংস্কাৰ পৰ্ব আৰম্ভ কৰে। নাগৰিকৰ ধৰ্মীয় অধিকাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি দেশৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰলৈকে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত অনা পৰিবৰ্তনৰ বাবে তেওঁ বিতৰ্কৰ মাজত সোমাই পৰে আৰু ১৯৯১ চনত ৰাষ্ট্ৰপতি পদৰ পৰা পদত্যাগ কৰিবলগীয়া হয়। তেওঁ আৰম্ভ কৰা সংস্কাৰ অভিযানৰ ফলস্বৰূপে ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ ১৫ খন অংগৰাজ্য স্বতন্ত্ৰ ৰাষ্ট্ৰৰূপে প্ৰতিষ্ঠিত হয়। শক্তিশালী বৈদেশিক নীতিৰ সহায়ত তেওঁ দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পাছত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰসহ পশ্চিমৰ শক্তিশালী দেশসমূহৰ সৈতে হোৱা

‘শীতল যুদ্ধ’ৰ (cold war) অৱসান ঘটাবলৈ সক্ষম হয়। ৰক্তপাত অবিহনে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ তদানীন্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ৰ'নাৰ্ড ৰিগানৰ সৈতে নিৰস্ত্ৰীকৰণ চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰে আৰু দুয়োখন জাৰ্মানীৰ পুনৰ মিলনত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। বিশ্বশান্তি স্থাপনত প্ৰদৰ্শন কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে ১৯৯০ চনত মিখাইল গৰ্বাচেভক শান্তিৰ ন'বেল বাঁটা প্ৰদান কৰা হয়।

চিত্তাবিদ, গৱেষক ড° প্ৰফুল্ল মহন্তৰ দেহাৱসান

বিশিষ্ট লেখক,

সাহিত্যিক, সমাজবিজ্ঞানী
ড° প্ৰফুল্ল মহন্তৰ যোৱা ২
ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে ৮১
বছৰ বয়সত দেহাৱসান
হয়। ১৯৪১ চনত নগাঁৱৰ
জাজৰিত জন্মগ্ৰহণ কৰা

বিশিষ্ট লেখকগৰাকীয়ে বিভিন্ন কলেজত অধ্যাপনা কৰাৰ পাছত ১৯৯৪ চনত আনন্দৰাম বৰুৱা ভাষা-কলা-সংস্কৃতি সংস্থা, অসমত (আবিলেক) জ্যেষ্ঠ গৱেষক হিচাপে যোগদান কৰে। ১৯৯৮ চনত আবিলেকৰ সঞ্চালকৰ পদ গ্ৰহণ কৰা ড° মহন্তই ২০০৫ চনত অৱসৰ লয় আৰু গৱেষণামূলক কৰ্মত আত্মনিয়োগ কৰে। ড° মহন্তই ৰচনা কৰা কেইখনমান উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ হৈছে—জনগোষ্ঠীয় চেতনা : আত্মপ্ৰতিষ্ঠাৰ প্ৰশ্ন, অসমীয়া জাতীয়তাবাদৰ উৎস, প্ৰসংগ, জনজাতীয় স্বাধিকাৰ আন্দোলন, বড়োভূমিৰ উচুপনি, ঐতিহাসিক প্ৰেক্ষাপটত জনজাতীয় সমস্যা, সমাজনায়ক শংকৰদেৱ, সোণাইৰ সোঁত, ইতিহাসে ৰিঙিয়ায় ইত্যাদি। অসমীয়া সমাজ গৱেষণা সাহিত্যৰ এজন নিষ্ঠাবান গৱেষক ড° মহন্তৰ অমৰকীৰ্তি ‘অসমীয়া মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ ইতিহাস’ নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ইংৰাজী অনুবাদো সম্পূৰ্ণ হৈছে।

দেশৰ প্ৰথমখন বিমান পৰিবাহী যুদ্ধ জাহাজ ‘বিক্ৰান্ত’ উদ্বোধন

যোৱা ২ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোডীয়ে ভাৰতত নিৰ্মিত প্ৰথমখন বিমান পৰিবাহী

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

বিশাল যুদ্ধ জাহাজ 'ৱিক্ৰান্ত' উদ্বোধন কৰে। কেৰালাৰ কোচিন নৌসেনা ঘাটত উদ্বোধন কৰা আইএনএছ

ৱিক্ৰান্তৰ আৰ্হি আৰু নিৰ্মাণ কাৰ্য্য সম্পূৰ্ণৰূপে ভাৰতীয়। 'ৱিক্ৰান্ত' নামৰ জাহাজখনৰ মুঠ দৈৰ্ঘ্য হৈছে ২৬২ মিটাৰ আৰু প্ৰস্থ ৬২.৪ মিটাৰ।

মুঠ ১,৬০০ নাৱিক থাকিব পৰাৰ ব্যৱস্থা সম্বলিত ৱিক্ৰান্তত ৩০ খন বিমানে একেলগে অৱতৰণ কৰিব পাৰিব। মুঠ ৯০ মিটাৰ বানৱে' বিশিষ্ট জাহাজখনত ২,২০০টা কোঠা আৰু চিকিৎসালয়ৰ ব্যৱস্থা আছে। জাহাজখনৰ নিৰ্মাণ ব্যয় ২০ হাজাৰ কোটি টকা। উল্লেখযোগ্য যে আইএনএছ ৱিক্ৰান্ত উদ্বোধনী অনুষ্ঠানতে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ভাৰতীয় নৌসেনা বাহিনীৰ নতুন পতাকা উদ্বোধন কৰে। নতুন পতাকাখনত বৃটিছ শাসনৰ স্মৃতিবাহী ছেণ্ট জৰ্জ ক্ৰছ আঁতৰাই ছত্ৰপতি শিৱাজীৰ 'ৰাজমুদ্ৰা' সন্নিৱিষ্ট কৰা হয়।

ফিল্মফেয়াৰ এৱাৰ্ড ঘোষণা

৬৭ সংখ্যক ফিল্মফেয়াৰ বাঁটাত ৰণবীৰ সিং আৰু কৃতি স্থাননে ক্ৰমে শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা আৰু শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ক্ৰিকেট বিষয়ক ছবি '৮৩'ত কৰা অভিনয়ৰ বাবে ৰণবীৰ সিঙে শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতাৰ বাঁটা লাভ কৰাৰ বিপৰীতে 'মিমিত' কৰা দুৰ্দান্ত অভিনয়ৰ বাবে কৃতি স্থাননে শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ বাঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। উল্লেখযোগ্য যে ৰণবীৰ সিঙে মেলবৰ্ন ছবি মহোৎসৱতো একেখন ছবিত অভিনয়ৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতাৰ বাঁটা লাভ কৰিছিল। এই বৰ্ষত ফিল্মফেয়াৰৰ শ্ৰেষ্ঠ ছবিৰ সন্মান লাভ কৰে 'শ্বেৰশ্বাহে'। কাৰ্গিল যুদ্ধৰ পটভূমিত নিৰ্মিত এই ছবিখনৰ

পৰিচালক বিষুৱৰ্থনে শ্ৰেষ্ঠ পৰিচালকৰ সন্মান অৰ্জন কৰে। 'মিমিত' কৰা অভিনয়ৰ বাবে পংকজ ত্ৰিপাঠীয়ে শ্ৰেষ্ঠ সহ-অভিনেতাৰ বাঁটা আৰু চাই টামহাংকাৰে শ্ৰেষ্ঠ সহ-অভিনেত্ৰীৰ বাঁটা লাভ কৰে। 'চৰ্দাৰ উধম' ছবিয়ে সমালোচকৰ শ্ৰেষ্ঠ ছবিৰ আৰু বিদ্যা বালানে 'শ্বেৰণী' ছবিত কৰা অভিনয়ৰ বাবে সমালোচকৰ শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ সন্মান লাভ কৰে।

শিৱাংগ আৰু আস্থাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সাঁতোৰত অভিলেখ

যোৱা ৯ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে গুৱাহাটীত অনুষ্ঠিত ৰাষ্ট্ৰীয় ছিনিয়ৰ একুৱাটিক চেম্পিয়নশ্বিপৰ খেলত অসমৰ আস্থা চৌধুৰীয়ে স্বৰ্ণপদক দখল কৰে। ১০০ মিটাৰ বাটাৰফ্লাই ইভেণ্টত আস্থাই ১ মিনিট ০৩.০৭ ছেকেণ্ড সময়ৰে ৰাষ্ট্ৰীয় অভিলেখ ভংগ কৰি ৰাজ্যখনলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনে। ২০০৯ চনত তিব্বতনস্তুপুৰমত অনুষ্ঠিত ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিযোগিতাত কৰ্ণাটকৰ আৰ্হাথা মেঘাবীয়ে ১ মিনিট ০৩:২৪ ছেকেণ্ড সময়ৰে অভিলেখ গঢ়িছিল। আনহাতে এশ মিটাৰ ফ্ৰী ষ্টাইল শাখাত ১০ ছেপ্টেম্বৰত অসমৰ শিৱাংগী শৰ্মাই ৫৭.৭৩ ছেকেণ্ড সময়ৰে স্বৰ্ণপদক দখল কৰাৰ উপৰি নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় অভিলেখ গঢ়িবলৈ সক্ষম হয়। তিনি বছৰীয়া অভিলেখ ভংগ কৰি শিৱাংগীয়ে এই নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় অভিলেখ গঢ়ে। লগতে ২০০ মিটাৰ বাটাৰফ্লাই শাখাতো আস্থা চৌধুৰীয়ে ২ মিনিট ২২.৫৯ ছেকেণ্ড সময়ৰে দ্বিতীয়টো স্বৰ্ণপদক লাভ কৰে। ১০ ছেপ্টেম্বৰত সামৰণি পৰা ৰাষ্ট্ৰীয় সাঁতোৰ প্ৰতিযোগিতাত অসমে তিনিটা স্বৰ্ণ, চাৰিটা ৰূপ আৰু তিনিটা ব্ৰঞ্জৰ পদকসহ ষষ্ঠ স্থান লাভ কৰে। ১৪টা স্বৰ্ণ, ৪টা ৰূপ আৰু ১১টা ব্ৰঞ্জৰ পদকসহ কৰ্ণাটকে প্ৰতিযোগিতাত শীৰ্ষস্থান দখল কৰে। ❖

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্নৰ শুদ্ধ উত্তৰ দিওঁতা (ছেপ্টেম্বৰ সংখ্যা)

অভিলেখ মেধি (অষ্টম গ), উদ্দিপ্ত বৰ্মন (দশম ঘ)। ❖

খবৰৰ লেছেৰি বোটলা

- (২১ আগষ্ট ২০২২ ৰ পৰা ২০ ছেপ্টেম্বৰ ২০২২লৈ)
- ২৬ আগষ্ট : ফিফাই ভাৰতীয় ফুটবল ফেডাৰেছনৰ ওপৰত থকা নিষেধাজ্ঞা প্ৰত্যাহাৰ কৰে।
- ২৭ আগষ্ট : ন্যায়াধীশ উদয় উমেশ ললিতে উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ৪৯ সংখ্যক মুখ্য ন্যায়াধীশ হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰে।
- ৩০ আগষ্ট : চীন দেশৰ ৰাষ্ট্ৰপতি জি জিনপিঙক তৃতীয়টো কাৰ্য্যকালৰ বাবে শাসকীয় কমিউনিষ্ট দলে মনোনীত কৰে।
- ৩১ আগষ্ট : শান্তিৰ ন'বেল বঁটা বিজয়ী তথা শীতল যুদ্ধৰ অৱসান ঘটোৱা ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি মিখাইল গৰ্বাচেভৰ ৯১ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।
- ২ ছেপ্টেম্বৰ : প্ৰাক্তন ফুটবল খেলুৱৈ কল্যাণ চৌবে সৰ্বভাৰতীয় ফুটবল ফেডাৰেছনৰ সভাপতি নিৰ্বাচিত হয়।
- ৩ ছেপ্টেম্বৰ : ভাৰত বিশ্বৰ পঞ্চম বৃহত্তম অৰ্থনীতি বুলি আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রানিধিয়ে ঘোষণা কৰে। প্ৰথম চাৰিখন দেশ হৈছে ক্ৰমে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, চীন, জাপান আৰু জাৰ্মানী।
- ২৩টা গ্ৰেঞ্জাম ছিংগলছ খিতাপৰ অধিকাৰী ছেৰেনা উইলিয়ামছে ২৪ বছৰীয়া বৰ্ণিল টেনিছ জীৱন সামৰি অৱসৰৰ কথা ঘোষণা কৰে।
- ৪ ছেপ্টেম্বৰ : টাটা চপৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ চাইৰাছ মিস্ত্ৰীৰ এক পথ দুৰ্ঘটনাত ৫৪ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।
- ৫ ছেপ্টেম্বৰ : কনজাৰভেটিভ দলৰ নেত্ৰী লিজ ট্ৰাছ ইংলণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী হিচাপে নিৰ্বাচিত হয়।
- ৬ ছেপ্টেম্বৰ : সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'বুঢ়ী আইৰ সাধু' উড়িয়া ভাষালৈ কৰা অনুবাদ গ্ৰন্থখন অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি ড° কুলধৰ শইকীয়াই উন্মোচন কৰে।
- বাংলাদেশৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্বেখ হাছিনা আৰু ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ মাজত জল আবণ্টন, ৰেল, বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি আদি বিষয়ত সাতখন চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়।
- ৭ ছেপ্টেম্বৰ : ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ইউ এন ডি পিৰ মানৱ উন্নয়ন সূচাকাংকত ১৯১ খন দেশৰ ভিতৰত ভাৰতে ১৩২ সংখ্যক স্থান লাভ কৰে।
- ৮ ছেপ্টেম্বৰ : প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে দিল্লীত 'চেণ্ট্ৰেল ভিষ্টা এভিনিউ' উদ্বোধন কৰে।
- ৯৬ সংখ্যক জন্মদিনত গুগলে ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ এটা 'ডুডল' প্ৰকাশ কৰি বিশেষ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰে।
- ৯ ছেপ্টেম্বৰ : ছুইজাৰলেণ্ডৰ জুৰিখত অনুষ্ঠিত ডায়মণ্ড লীগত নীৰজ চোপ্ৰাই স্বৰ্ণপদক দখল কৰে।
- ১১ ছেপ্টেম্বৰ : পোলেণ্ডৰ ইগা ছুইটেকে ইউ এছ অ'পেন (মহিলা) টেনিছ প্ৰতিযোগিতাত ছিংগলছৰ চেম্পিয়ন খিতাপ দখল কৰে।
- ১২ ছেপ্টেম্বৰ : যোৰহাটৰ ড° ৰুক্মী দত্ত আৰু তেওঁৰ গৱেষক ছাত্ৰ চীনৰ ড° গোগু শ্বুৱে অষ্ট্ৰেলিয়াত বিদ্যুৎচালিত বাহনৰ বাবে উচ্চ ক্ষমতাসম্পন্ন মটৰ সাজি উলিয়ায়।
- ১৪ ছেপ্টেম্বৰ : জনপ্ৰিয় ফৰাচী চলচ্চিত্ৰ পৰিচালক জাঁ লুক গডাৰৰ ৯১ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।
- কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ, ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু পাঁচটা আদিবাসী উগ্ৰপন্থী সংগঠনৰ মাজত শান্তি চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়।
- ১৬ ছেপ্টেম্বৰ : অসম চৰকাৰে শ্ৰীশ্ৰী অনিৰুদ্ধদেৱ ক্ৰীড়া বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপনৰ বাবে এখন বিধেয়ক অসম বিধানসভাত দাখিল কৰে।
- ১৭ ছেপ্টেম্বৰ : প্ৰায় ১২ লাখ ৪৬ হাজাৰ কোটি টকাৰ সম্পত্তিৰে ভাৰতৰ গৌতম আদানি বিশ্বৰ দ্বিতীয় সৰ্বাধিক ধনী ব্যক্তিত্ব পৰিণত হয়। টেছলাৰ স্বত্বাধিকাৰী ইলন মাস্ক প্ৰথম স্থানত আছে।
- ২০ ছেপ্টেম্বৰ : 'ছেলো শো' (Chhello Show) নামৰ গুজৰাটী চিনেমাখনে ৯৫ সংখ্যক অস্কাৰ পুৰস্কাৰ প্ৰতিযোগিতাত ভাৰতক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব। ❖

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

হীৰাই য'ত চিক্‌মিকায়

■ বাণু বুজবৰুৱা

চিক্‌মিকাই থকা হীৰাৰ প্ৰতি মানুহৰ দুৰ্বলতা অতি পুৰণি। পুৰণি দিনৰ পৰাই বিভিন্ন ধৰণৰ অলংকাৰ তৈয়াৰ কৰিবলৈ হীৰাৰ ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। হীৰাক আভিজাত্যৰ প্ৰতীক বুলিও ক'ব পাৰি। অতীজৰে পৰা ভাৰতবৰ্ষ হীৰাৰ বাবে বিখ্যাত। দক্ষিণ আফ্ৰিকাত ১৮৯৬ চনত হীৰাৰ খনি আৱিষ্কাৰ নোহোৱালৈকে কেৱল ভাৰতবৰ্ষতেই হীৰাৰ খনন হৈছিল। আমাৰ দেশত খৃষ্টপূৰ্ব ৭০০ৰ পৰা ৫০০ৰ ভিতৰত হীৰাৰ খনন কাৰ্য্য আৰম্ভ হৈছিল। কোটিল্যৰ অৰ্থশাস্ত্ৰ, বৌদ্ধ ধৰ্মগ্ৰন্থৰ কিছুমান লিখনি তথা কেইবাগৰাকীও বিদেশী পৰিব্ৰাজক, যেনে— টেছিয়াজ, মাৰ্ক'পল' আদিৰ লিখনিতো ভাৰতৰ হীৰাৰ বিষয়ে উল্লেখ আছে।

হীৰাৰ যি চিক্‌মিকনি, সেয়া কিন্তু খনিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰাৰ সময়ত দেখা পোৱা নাযায়। খনিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰাৰ পাছত কেইবাটাও পৰ্য্যায়ৰ মাজেৰে যোৱাৰ পাছতহে হীৰা চিক্‌মিকাই উঠে আৰু সেই চিক্‌মিকনিৰ ওপৰতে হীৰাৰ মূল্য নিৰ্ভৰ কৰে। এই কাৰ্য্য অতি নিপুণ কাৰিকৰৰ দ্বাৰাহে সম্ভৱ হয়। খনিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হীৰাক গ্ৰীজ সনা বেণ্টৰ সহায়ত চাফা কৰি লোৱা হয়। হীৰাবোৰ ভালদৰে পৰীক্ষা কৰিহে কেনে ধৰণে কাটিব টিক কৰা হয়। কাৰণ হীৰাৰ আকৃতিৰ ওপৰতো ইয়াৰ মূল্য নিৰ্ভৰ কৰে। এক বিশেষ ধৰণৰ মেচিনৰ দ্বাৰা

হীৰাবোৰ কাটি লোৱা হয়। হীৰা অতি টান পদাৰ্থ, গতিকে হীৰা কাটিবলৈ হীৰাই ব্যৱহাৰ কৰা হয়। হীৰা কটা মেচিনত ব্যৱহাৰ কৰা কৰতৰ দৰে অংশটো যদিও তামৰ হয়, তাৰ ওপৰত হীৰাৰ গুড়িৰ তৰপ থাকে। পোন্ধৰ শতিকাৰ শেষৰ ভাগত লডউইক ভান বাৰকেন নামৰ এজন লোকে 'স্কেইফ' (scaif) নামৰ এটা হীৰা কটা মেচিন আৱিষ্কাৰ কৰিছিল। ইয়াত

তেওঁ জলফাইৰ তেল আৰু হীৰাৰ পাউডাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বৰ্তমান হীৰা কাটিবলৈ লেজাৰ ৰশ্মি ব্যৱহাৰ কৰা হয় যদিও বহু সময়ত পুৰণি পদ্ধতিৰেই হীৰা কটা হয়। হীৰা কাটিবলৈ প্ৰায়ে ব্যৱহাৰ কৰা আন এবিধ পদাৰ্থ হ'ল চিলিকন কাৰ্বাইড। ইও এবিধ অতি কঠিন পদাৰ্থ।

হীৰা এডোখৰ টুকুৰা-টুকুৰাকৈ কটাৰ পাছত টুকুৰাবোৰক বিচৰা ধৰণে আকৃতি দি ঘাঁহি নিমজ কৰা হয়। ইয়াৰ পাছৰ পৰ্য্যায়ত নিমজ হীৰাবোৰত বিচৰা ধৰণে নিৰ্দিষ্টসংখ্যক মসৃণ পৃষ্ঠ তৈয়াৰ কৰা হয় (lapping)। শেষত পালিছ কৰি হীৰাটুকুৰাক চিক্‌চিকীয়া কৰি তোলা হয়। আচলতে মসৃণ পৃষ্ঠবোৰত পোহৰৰ প্ৰতিফলন আৰু প্ৰতিসৰণ হৈ হীৰাবোৰ চমকি উঠে। হীৰা পালিছ কৰিবলৈ টিন অক্সাইড, এলুমিনিয়াম অক্সাইড, ক্ৰমিয়াম অক্সাইড আদি পদাৰ্থ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

হীৰা কটা আৰু পালিছৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ দেশ সমগ্ৰ বিশ্বৰ ভিতৰত শীৰ্ষস্থানত আছে। গুজৰাটৰ চুৰাট চহৰত বিশ্বৰ প্ৰায় ৯০% হীৰা কটা আৰু পালিছ কৰা হয়। ১৯০০ চনত এই চহৰত পাটিদাৰ সম্প্ৰদায়ৰ দুই ভাতৃ গণ্ডাভাই কুবেৰদাস মাজিভানৱালা (Gandabhai Kuberdas Majivanwala) আৰু ৰংগিলদাস কুবেৰদাস মাজিভানৱালাই (Rangeeldas Kuberdas

নিবন্ধ

Majivanwala) হীৰা কটা আৰু পালিছৰ ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰিছিল আৰু যোৱা প্ৰায় ৫০ বছৰৰ ভিতৰত ই এক বৃহৎ উদ্যোগত পৰিণত হৈছে।

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধই চুৰাটৰ হীৰা ব্যৱসায়ত যথেষ্ট ক্ষতি কৰিছিল। ১৯৪০ চনলৈ হীৰা কটা আৰু পালিছ কৰা কামটো প্ৰধানকৈ বেংগুনত (ম্যানমাৰ) হৈছিল। কিন্তু জাপানে ম্যানমাৰ আক্ৰমণ কৰাত তাত থকা ভাৰতীয় কাৰিকৰসকল চুৰাটলৈ ঘূৰি আহে। তেতিয়াৰ পৰা ব্যৱসায়ীসকলে পালিছ নকৰা খহটা হীৰাবোৰ পালিছ কৰাৰ বাবে ম্যানমাৰৰ সলনি চুৰাটলৈ পঠিওৱা হ'ল। ১৯৬০ চনৰ আগভাগলৈ হায়দৰাবাদৰ গোলকণ্ডা আৰু ক'লাৰৰ খনিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হীৰাৰ দ্বাৰা স্থানীয় বজাৰৰ চাহিদা পূৰ হৈছিল। কিন্তু ভাৰত-চীন যুদ্ধৰ সময়ত স্থানীয় বজাৰত চাহিদা কমি যোৱা বাবে দেশৰ ব্যৱসায়ীসকলে বিদেশী বজাৰত মনোনিৱেশ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। তদুপৰি যাঠিৰ দশকৰ মাজভাগত

ভাৰত চৰকাৰে হীৰাৰ আমদানি আৰু ৰপ্তানিৰ ক্ষেত্ৰত কিছু শিথিলতা প্ৰদান কৰিছিল। চৰকাৰৰ এই পদক্ষেপৰ বাবে চুৰাটত হীৰাৰ ব্যৱসায় ঠন ধৰি উঠিছিল। ১৯৬৬-৬৭ চনলৈ ভাৰতত হীৰা ৰপ্তানিৰ পৰিমাণ ২২৪ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি হৈছিল, যি বৰ্তমান (২০১৯-২০) ১ লাখ ৫০ হাজাৰ কোটি টকা হৈছেগৈ। চুৰাটৰ হীৰা ব্যৱসায়ৰ এই সফলতা কাৰিকৰসকলৰ অশেষ কষ্ট আৰু কৰ্ম নিপুণতাৰ বাবেহে সম্ভৱ হৈছে। ❖

প্ৰকৃতি

ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন

■ উদয়া ফুকন

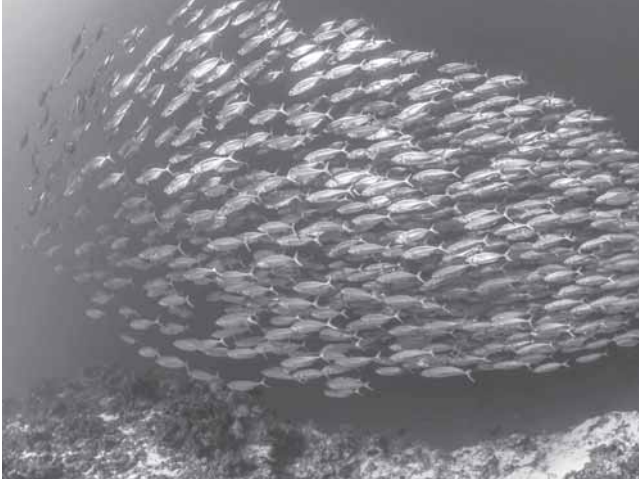
পৃথিৱীৰ জীৱবোৰে নিজকে পৰিবেশৰ লগত খাপ খুৱাই লয় যাতে প্ৰতিকূল পৰিবেশতো জীয়াই থাকিব পাৰে। এনে ক্ষেত্ৰত বেছিভাগ জীৱৰ দেহ পৰিবেশ অনুকূলে ৰূপান্তৰ ঘটি জীয়াই থকাৰ বাবে সুবিধাজনক হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, মেৰু অঞ্চলত বাস কৰা জীৱবোৰৰ দেহৰ ছালৰ তলত চৰ্বীৰ এক ডাঠ তৰপ থাকে। ই তাপৰ অন্তৰ্ভুক্ত হিচাপে কাম কৰে। এই তৰপটোৰ বাবে দেহৰ ভিতৰলৈ ঠাণ্ডা সোমাব নোৱাৰে আৰু দেহৰ বাহিৰলৈও তাপ ওলাই যাব নোৱাৰে।

অতি উষ্ণ, অতি ঠাণ্ডা বা বিভিন্ন প্ৰতিকূল পৰিবেশত জীৱ বৰ্তি থাকিবলৈ জীৱবোৰৰ নানা কৌশলগত ৰূপান্তৰ ঘটে। কিন্তু সকলো জীৱৰ এনে ৰূপান্তৰ দেখা নাযায়। কিছুমান জীৱই প্ৰতিকূল

পৰিবেশৰ পৰা নিজৰ প্ৰজাতিক ৰক্ষা কৰিবলৈ নিজ আবাসস্থলৰ পৰা আন সুবিধাজনক ঠাইলৈ সাময়িকভাৱে স্থানান্তৰিত হয়। এনে পৰিঘটনাক প্ৰব্ৰজন (migration) বোলে। পৃথিৱীৰ বিভিন্ন জীৱ প্ৰজাতিৰ জীৱই এনেদৰে সময়ে সময়ে প্ৰব্ৰজন কৰে।

পৃথিৱীৰ এক সৰ্ববৃহৎ প্ৰব্ৰজন হ'ল ছাৰডিন (Sardin) নামৰ সামুদ্ৰিক মাছবিধৰ প্ৰব্ৰজন। দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ পূব উপকূলীয় অঞ্চলত পোৱা এই মাছবিধৰ নাম ছাৰডিন হোৱাৰ এক কাৰণ আছে। ইটালীৰ ছাৰডিনিয়া নামৰ দ্বীপৰ আশে-পাশেও এই মাছবিধ প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায়; সেয়ে দ্বীপটোৰ নামেৰে মাছবিধৰ নাম ছাৰডিন ৰখা হৈছে। ক্লুপিএডাই (clupeidae) নামৰ গোত্ৰৰ অন্তৰ্গত এই মাছবিধৰ বৰণ ৰূপালী, দীঘলে প্ৰায়

প্ৰকৃতি

আকাৰৰ ছাৰডিনৰ গোটটোক চাৰিওফালৰ পৰা আক্ৰমণ কৰে। আচৰিত কথাটো হ'ল সেই সময়ত চাৰ্কে কেৱল ছাৰডিনকহে চিকাৰ হিচাপে বাছি লয়। চিকাৰী জীৱবোৰে ছাৰডিনৰ জাকটোক সমুদ্ৰৰ গভীৰ অংশৰ পৰা খেদি ওপৰলৈ লৈ আহে। তথ্য মতে প্ৰতি ঘণ্টাত প্ৰায় এহাজাৰ ছাৰডিন শত্ৰুৰ চিকাৰৰ বলি হয়। শত্ৰুৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ ছাৰডিনবোৰে একোটা বৃহৎ জাক বা গোট বান্ধি থাকে। এই পৰিঘটনা চাবলৈ সেই সময়ত সমুদ্ৰৰ উপকূলীয় অঞ্চললৈ পৰ্য্যটক আৰু জীৱবিজ্ঞানীৰ

আগমন ঘটে।

ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন জীৱবিজ্ঞানীসকলৰ বাবে এক ৰহস্যময় পৰিঘটনা। এই প্ৰব্ৰজনৰ প্ৰকৃত কাৰণ কি সঠিকভাৱে এতিয়াও জানিব পৰা হোৱা নাই। ছাৰডিন শীতল পানীত বাস কৰা এবিধ সামুদ্ৰিক মাছ। এটা মহলৰ মতে সমুদ্ৰৰ পানীৰ উষ্ণতা বৃদ্ধি অৰ্থাৎ উষ্ণ পানীৰ সোঁতৰ প্ৰবাহৰ বাবে ছাৰডিন শীতল পানীৰ সোঁত থকা ঠাইলৈ প্ৰব্ৰজিত হয়। আন একাংশৰ মতে ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন প্ৰজনন চক্ৰৰ লগত জড়িত এক পৰিঘটনা। এই মাছবিধৰ মূল জনসংখ্যাৰ উপগোটবোৰে আফ্ৰিকাৰ পূব আগালাছ উপকূলীয় অঞ্চলৰ পৰা কোৱাজুলু নেটাল (Kwazulu natal) অঞ্চললৈ ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন ঘটায়। প্ৰব্ৰজনকাৰী মাছবিধে এক বিশাল গোট বা দল বান্ধি মহাসমুদ্ৰত আগ বাঢ়ে। এনে একোটা গোটৰ দৈৰ্ঘ্য প্ৰায় ৭ কিল'মিটাৰ আৰু প্ৰস্থ প্ৰায় ১.৫ কিল'মিটাৰ পৰ্য্যন্ত হয়। মাছবিধৰ গোটটোৰ গভীৰতা প্ৰায় ৩০ মিটাৰ। হাজাৰ হাজাৰ ছাৰডিন গোট বান্ধি গঠন কৰা বৃহৎ সংঘটো সমুদ্ৰপৃষ্ঠৰ কিছু তলেদি গতি কৰি থাকে। সেয়েহে সমুদ্ৰপৃষ্ঠৰ ওপৰৰ পৰা ছাৰডিনৰ দৃষ্টিভঙ্গি প্ৰব্ৰজন দৃষ্টিগোচৰ হয়। এই ৰহস্যময় মহাসামুদ্ৰিক পৰিঘটনাৰ সময়ত ছাৰডিনৰ চিকাৰৰ বাবে সামুদ্ৰিক চিকাৰী জীৱবোৰ সাজু হৈ থাকে। এই চিকাৰীসমূহ প্ৰধানতঃ চাৰ্ক, চীল, ডলফিন আৰু গেনেট (Gannet) নামৰ এক সামুদ্ৰিক চৰাই। গেনেট নামৰ চৰাইবিধে জাক পাতি প্ৰচণ্ড বেগেৰে সাগৰত ডুব মাৰি মাছবিধৰ চিকাৰ কৰে। ডলফিন, চীল আৰু চাৰ্কে বৃহৎ

১৫ ছেণ্টিমিটাৰৰ পৰা ৩০ ছেণ্টিমিটাৰ। পৃষ্ঠীয় ভাগত সৰু পাখি (fin) থাকে। ইহঁতে সমুদ্ৰপৃষ্ঠত থকা সৰু সৰু জীৱবোৰক (plankton) আহাৰ হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। ছাৰডিনে একোটা দল বান্ধি বাস কৰে। দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ পূব উপকূলীয় অঞ্চল আগালাছৰ (Agulhas) পৰা বছৰৰ মে' মাহৰ পৰা জুলাই-আগষ্ট মাহৰ ভিতৰত ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন ঘটে। শেহতীয়া এক সমীক্ষা মতে আফ্ৰিকাৰ পূব আগালাছ উপকূলীয় অঞ্চলৰ পৰা কোৱাজুলু নেটাল (Kwazulu natal) অঞ্চললৈ ছাৰডিনৰ প্ৰব্ৰজন ঘটায়। প্ৰব্ৰজনকাৰী মাছবিধে এক বিশাল গোট বা দল বান্ধি মহাসমুদ্ৰত আগ বাঢ়ে। এনে একোটা গোটৰ দৈৰ্ঘ্য প্ৰায় ৭ কিল'মিটাৰ আৰু প্ৰস্থ প্ৰায় ১.৫ কিল'মিটাৰ পৰ্য্যন্ত হয়। মাছবিধৰ গোটটোৰ গভীৰতা প্ৰায় ৩০ মিটাৰ। হাজাৰ হাজাৰ ছাৰডিন গোট বান্ধি গঠন কৰা বৃহৎ সংঘটো সমুদ্ৰপৃষ্ঠৰ কিছু তলেদি গতি কৰি থাকে। সেয়েহে সমুদ্ৰপৃষ্ঠৰ ওপৰৰ পৰা ছাৰডিনৰ দৃষ্টিভঙ্গি প্ৰব্ৰজন দৃষ্টিগোচৰ হয়। এই ৰহস্যময় মহাসামুদ্ৰিক পৰিঘটনাৰ সময়ত ছাৰডিনৰ চিকাৰৰ বাবে সামুদ্ৰিক চিকাৰী জীৱবোৰ সাজু হৈ থাকে। এই চিকাৰীসমূহ প্ৰধানতঃ চাৰ্ক, চীল, ডলফিন আৰু গেনেট (Gannet) নামৰ এক সামুদ্ৰিক চৰাই। গেনেট নামৰ চৰাইবিধে জাক পাতি প্ৰচণ্ড বেগেৰে সাগৰত ডুব মাৰি মাছবিধৰ চিকাৰ কৰে। ডলফিন, চীল আৰু চাৰ্কে বৃহৎ

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

আমোলমোল শেৰালিৰ গোক্ৰ

শেৰালি ফুলৰ সুৰাসে যেতিয়া
শাৰদী সন্ধিয়া উপচি পৰে
শুকান শীতল মলয়া ছাটিয়ে
মন কিয় মোৰ উদাস কৰে...

(কথা : হেমন্ত গোস্বামী)

শৰৎ কাল আহিলে প্ৰথমেই মনত পৰে শেৰালি ফুললৈ। স্নিগ্ধ সুৰাসৰ শুভ্ৰবঙী এই শেৰালি ফুল আমাৰ সকলোৰে আদৰৰ। ডাল ভৰি ভৰি ৰাতি ফুলা এই ফুলপাহৰ সুৰাস যিদৰে অতুলনীয় একেদৰে শেৰালি ফুলপাহৰ সৌন্দৰ্য্যও মন কৰিবলগীয়া। ইংৰাজীত নাইট-ফ্লাৰাৰিং জেছমিন (Night-flowering jasmine) বুলি কোৱা এই ফুলপাহৰ বৈজ্ঞানিক নাম *Nyctanthes arbor-tristis*। লেটিন ভাষাত *nyctanthes*ৰ অৰ্থ হ'ল সন্ধিয়া ফুলা। *Arbor-tristis*ৰ অৰ্থ হ'ল বিষণ্ণ গছ। সন্ধিয়া ফুলি পুৱা সৰি পৰে বাবে কেতিয়াবা ইয়াক tree of sorrow অৰ্থাৎ 'দুখৰ গছ' বুলিও কোৱা হয়। কবি তথা গীতিকাৰ কেশৱ মহন্তৰ এটি গীতৰ কথাও এনে ধৰণৰ—

নিশাৰ শেৰালি সৰে
পুৱতিক কন্দুৱাই
সপোন মৰহি সৰে
পোহৰ হেৰুৱাই

শেৰালি ফুল থাইলেণ্ড, বাংলাদেশ, ভাৰত, নেপাল, পাকিস্তান আদি দেশত পোৱা যায়। এই ফুল পশ্চিমবংগ আৰু থাইলেণ্ডৰ কাঞ্চনাবুৰি প্ৰদেশৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ফুল হিচাপে স্বীকৃত। শেৰালি ফুলৰ গছজোপা ১০ মিটাৰ পৰ্য্যন্ত ওখ হ'ব পাৰে। গা-গছজোপাত ধূসৰ ছাল বা বাকলি থাকে। শেৰালি গছৰ পাতবোৰ ৬-৭ ছেণ্টিমিটাৰমান দীঘল হয়। শেৰালি ফুলৰ গুটি চেপেটা, হৃদপিণ্ডৰ আকৃতিৰ। শেৰালি ফুলৰ পাঁচটাকৈ পাহি থাকে। বগা পাহিবোৰৰ মাজৰ অংশ কমলা ৰঙৰ। শেৰালি ফুলৰ ঔষধি গুণো আছে। মেলেৰিয়া জ্বৰৰ ঔষধ হিচাপেও এই ফুল ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই ফুল হালধীয়া ৰং প্ৰস্তুতকৰণতো ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

অসমৰ কবি, গীতিকাৰসকলেও শেৰালি ফুলৰ অনন্য সৌন্দৰ্য্যত মোহিত হৈ অনেক সাহিত্য ৰচনা কৰিছে। ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ 'শৰতৰ শেৰালিৰ নতুন নিয়ৰে/শুভ্ৰ শুভ্ৰ কিবা ছবি আঁকে' গীত যিদৰে মনপৰশা, ঠিক একেদৰে হীৰেন ভট্টাচাৰ্য্যৰ কথা আৰু লোকনাথ গোস্বামীৰ কণ্ঠৰ 'আমোলমোল শেৰালিৰ গোক্ৰ/যাওঁ বুলি যাবই নোখোজেচোন' আদি গীতৰ আবেদন আৰু জনপ্ৰিয়তাও মন কৰিবলগীয়া। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমীয়া ফকৰা-যোজনা

কণা হাঁহক পতান দি ভৰা

কণা হাঁহ এটাক যদি ধান বুলি পতানহে দিয়া যায় তথাপি হাঁহটোৱে ধৰিব নোৱাৰে। কিয়নো কণা হাঁহৰ দৃষ্টিশক্তি নাই। গতিকে কণা হাঁহক সহজেই ঠগিব পাৰি। ঠিক একেদৰে আমাৰ সামাজিক জীৱনতো বোধহীন, মুৰ্খ মানুহক অসৎ বুদ্ধিৰ মানুহে ঠগি আহিছে। লিখিব-পঢ়িব নজনা, অশিক্ষিত মানুহকো ক্ষমতাশালী সুবিধাবাদী মানুহে বিভিন্ন ধৰণে ছলনা কৰি আহিছে। তথাকথিত শিক্ষিত, জ্ঞানী লোকে মিছা আৰু ছলাহীপূৰ্ণ কথাকে শিক্ষা-দীক্ষাবিহীন মানুহক ঠগোৱাৰ প্ৰসংগত এই প্ৰবচনফাকি সততে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

প্ৰায়োগিক বাক্য : কণা হাঁহক পতান দি সি আৰু কিমানদিনলৈ চলিব; এদিন নহয় এদিন তাৰ ফাকতি ধৰা পৰিবই। ❖

ওচৰৰ আলহী নকৰে কাণ, নৰিয়া পৰিলে আহে কাম

বহু মানুহে ওচৰ-চুবুৰীয়া মানুহৰ সৈতে সুসম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰি নচলে। কিন্তু ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ সৈতে ভাল সম্পৰ্ক ৰখাটো বৰ প্ৰয়োজনীয়। কাৰণ হঠাতে হোৱা কোনো অসুখ-বিসুখত অথবা দুৰ্যোগত আমি প্ৰথমে চুবুৰীয়াকহে পাওঁ, বিপদৰ সময়ত তেওঁলোকৰ সহায় বৰ জৰুৰী হৈ পৰে। গতিকে ওচৰৰ মানুহক আওকাণ নকৰি তেওঁলোকৰ সৈতে বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰি চলাটোহে যুগুত।

প্ৰায়োগিক বাক্য : হেৰৌ, ৰমেনহঁতৰ ঘৰলৈ বিপদৰ সময়ত দৌৰি যাবলৈ কোননো ওলাব? এদিনো যদি সিহঁতে ওচৰ-চুবুৰীয়াক ভাল মাত এষাৰ দিলেহেঁতেন! কথাতে কয় নহয়—“ওচৰৰ আলহী নকৰে কাণ, নৰিয়া পৰিলে আহে কাম।” ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমৰ ঔষধি গছ

জালুক : ইংৰাজী নাম : Black pepper, বৈজ্ঞানিক নাম : *Piper nigrum* :

জালুক হৈছে মচলাজাতীয় ঔষধি গুণযুক্ত এবিধ লতাজাতীয় উদ্ভিদ। ই পিপাৰেছিয়া (Piperaceae) পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত। সমগ্ৰ বিশ্বৰ মুঠ উৎপাদনৰ ৫০ৰ পৰা ৬০ শতাংশ জালুক পোৱা যায় ভাৰতবৰ্ষৰ পশ্চিমঘাট পৰ্বতমালাত। জালুকৰ ১০০ৰো অধিক প্ৰজাতি আছে। ভাৰতৰ ভিতৰত কেৰালাত আটাইতকৈ বেছি জালুক উৎপাদন হয়। জালুক গছৰ গুটিবোৰ থোপা বান্ধি থাকে। গুটিবোৰ গোলাকাৰ আৰু ইয়াৰ বৰণ সেউজীয়া। পূৰ্ণ হ'লে ইয়াৰ বৰণ ক'লা হয়। ইয়াৰ সোৱাদ জ্বলা। পৃথিৱীৰ প্ৰায়বোৰ দেশতে জালুকৰ খেতি কৰা হয়। জালুকৰ ব্যৱহাৰে আমাক বিভিন্ন ধৰণৰ বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰে। শৰীৰৰ বিষ-বেদনা, খৰ-খজুৰতি, জ্বৰ, নিউম'নিয়া, পানীলগা, কাহ, কৃমি, ফেবিনজাইটিছ, হাঁপানী, মূৰৰ বিষ আদি ৰোগৰ নিৰাময়ৰ ক্ষেত্ৰত জালুকৰ উপকাৰিতা অধিক। জালুকে শৰীৰৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা বঢ়ায়। এইবিধ গছ ঔষধি গুণেৰে পৰিপুষ্ট হোৱাৰ উপৰি ইয়াক মচলা হিচাপেও ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ❖

চজিনা : ইংৰাজী নাম : Moringa, বৈজ্ঞানিক নাম : *Moringa oleifera* :

চজিনা এবিধ অত্যন্ত উপকাৰী আৰু পুষ্টিৰ ঔষধি পাচলি। ই মৰিংগেচিয়া (Moringaceae) পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত এবিধ উদ্ভিদ। প্ৰায় ২৫ ৰ পৰা ৩০ ফুট ওখ হোৱা চজিনা গছৰ পাতবোৰ অধোমুখী আৰু ডিম্বাকাৰ। শীতকালত চজিনাৰ পাত সৰি লঠাঙা হয় আৰু বসন্ত কালৰ আগমনৰ লগে লগে ফুলৰ লগতে পাতো ওলাবলৈ ধৰে। চজিনাৰ ফলবোৰ (ছেই) বৰ পুষ্টিৰ ব্যঞ্জন আৰু সুস্বাদু। ভাৰতবৰ্ষ হৈছে বিশ্বৰ ভিতৰতে সৰ্বাধিক চজিনা উৎপাদনকাৰী দেশ। বিশেষকৈ কৰ্ণাটক, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ আৰু অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে চজিনা উৎপাদন হয়। চজিনাৰ কোমল পাত আৰু ফুল শাক হিচাপে খালে বসন্ত ৰোগৰ পৰা হাত সাৰি থাকিব পাৰি। তদুপৰি পানীলগা জ্বৰ, কাহ, যকৃতৰ ৰোগ, কৃমি ৰোগত ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰিলে সুফল পোৱা যায়। উশাহ-নিশাহৰ সমস্যা যেনে—ব্ৰংকাইটিছ, এজমা, যক্ষ্মা আদি ৰোগৰ বাবে চজিনা গছ সুপথ্য। ❖

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

সততে ভুল হোৱা কেইটামান শব্দ

ভুল	শুদ্ধ	ভুল	শুদ্ধ
তেজস্বি	তেজস্বী	তেৰেচি	তেৰেচী
তেজস্বীতা	তেজস্বিতা	তেজময়	তেজোময়
তেজোদীপ্ত	তেজোদীপ্ত	তিৰস্কাৰ	তিৰস্কাৰ
তেতেলী	তেঁতেলী	তেযষ্টি	তেযষ্টি
তেৰি-মেৰি	টেৰি-মেৰি	তোপৰ	টোপৰ

এটা শব্দত প্ৰকাশ কৰা

যি স্থলত চৰে = স্থলচৰ

জল আৰু স্থল উভয়তে চৰে যি = উভচৰ

যি কণীৰ পৰা জন্মে = অণুজ

ঈশ্বৰক বিশ্বাস কৰা লোক = আস্তিক

ঈশ্বৰক বিশ্বাস নকৰা লোক = নাস্তিক

গান গোৱা লোক = গায়ক

খেলা-ধূলা কৰা লোক = খেলুৱৈ

মাটিৰ বাচন-বৰ্তন তৈয়াৰ কৰা লোক = কুমাৰ

লোৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰা লোক = কমাৰ

কাঁহৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰা লোক = কাঁহাৰ

বৰষুণ নোহোৱা বতৰ = খৰাং

চিকিৎসা কৰা লোক = চিকিৎসক

যাৰ কোনো নাই = অনাথ ❖

তলৰ ছবি দুখনৰ ব্যক্তি দুগৰাকীক চিনাক্ত কৰা

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

শব্দ শিকোঁ (এদিনত এটাকৈ, এমাহৰ বাবে ৩০টা শব্দ)
প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা

অসমীয়া	ইংৰাজী	অসমীয়া	ইংৰাজী
যোগাযোগ	communication	বেহাই	concession,
সাম্যবাদী	communist		discount
সম্প্ৰদায়	community	সামৰণি, উপসংহাৰ	conclusion
দিক্‌দৰ্শন যন্ত্ৰ	compass	জবানবন্দী	conclusive
ক্ষতিপূৰণ	compensation		evidence
প্ৰতিযোগিতা	competition	সাজি কোৱা কথা	concoction
সহজাত	congenital	সন্মতি	concurrence
পৰিপূৰক	complementary	সমৰতী, সহৰতী	concurrent
জটিল	complicated	নিন্দা কৰা	condemn
প্ৰশংসা	compliments	পৰিবাহী	conductor
মিশ্ৰিত, যৌগিক	composite	মহাসংঘ	confederation
গঠন, সংযুতি	composition	প্ৰদান কৰা, অৰ্পণ কৰা	confer
সন্মতি	consent	সন্মিলন	conference
চৌহদ	compound	স্বীকাৰোক্তি	confession
ব্যাপক, সৰ্বতোমুখী	comprehensive	গোপনীয়	confidential
ধাৰণা	concept	সংঘৰ্ষ	conflict ❖

(উৎস : অসম চৰকাৰৰ ৰাজনৈতিক বিভাগে প্ৰকাশ কৰা প্ৰশাসনীয় পৰিভাষাৰ পৰা)

চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

বনত ৰঙৰ মেলা

কাজিৰঙা হাবিৰ কাষৰ এখন গাঁৱত মনু নামৰ এটা সৰু ল'ৰাৰ ঘৰ। সি মাজে মাজে ম'হৰ পিঠিত উঠি কাজিৰঙাৰ বাহিৰে বাহিৰে ঘূৰি ফুৰে। এনেদৰে ঘূৰি ফুৰোঁতে এদিন মনুৱে ম'হৰ শিং এটা পালে। সেই শিংটো দেউতাকৰ হাতত দি মনুৱে এটা পেঁপা সাজি দিবলৈ খাটনি ধৰিলে। দেউতাকে সঁচাকৈয়ে তাক এটা ধুনীয়া পেঁপা সাজি দিলে। মনুৱে পেঁপাটো বজাই বজাই আপোনপাহৰা হৈ কাজিৰঙা হাবিৰ মাজ পালেগৈ। মনুৰ বৰ ইচ্ছা গ'ল হাবিৰ জীৱ-জন্তুবোৰক পেঁপাটো বজাই শুনাবলৈ। পেঁপাটো বজোৱাৰ লগে লগে হাবিখনৰ পৰিবেশ হঠাতে সলনি হৈ পৰিল। পেঁপাৰ মাতৰ যাদুত বনৰ জন্তুবোৰে আনন্দতে নাচিবলৈ ধৰিলে, চৰাইবোৰে গীত গাবলৈ ধৰিলে, ফুলবোৰেও

ৰমক জমককৈ ফুলিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু মনুৰ পেঁপাৰ মাততো মন মাৰি থাকিল গঁড় এজনীয়েহে। ঘৰলৈ উভতি আহি মনুৱে দেউতাকক গঁড়জনীৰ তেনে আচৰণৰ কথা জনালে। দেউতাকৰ পৰা মনুৱে চোৰাং চিকাৰীয়ে কৰা গঁড় চিকাৰৰ কথা জানিবলৈ পালে। অসহায় অৱস্থাত থকা গঁড় দেখিলে যে সহায় কৰিব লাগে, সেই কথাও অনুভৱ কৰিলে। পাছদিনা হাবিৰ মাজলৈ যাওঁতে মনুৱে গঁড়জনীক এটা গাঁতত পৰি থকা দেখিবলৈ পালে। গঁড়জনীৰ লগত তাইৰ পোৱালিটোও আছিল। মনুৱে তৎক্ষণাত ঘৰলৈ গৈ দেউতাকক গঁড়জনীৰ দুৰ্দশাৰ কথা বিবৰি ক'লে। দেউতাকেও লগত বহু মানুহ লৈ গঁড়জনীৰ ওচৰ পালেগৈ। সকলোৱে মিলি গঁড়জনী পৰি থকা গাঁতটোৰ কাষতে আন এটা গাঁত খান্দি গঁড়জনী ওলাব পৰাকৈ এটা সুচল বাট খান্দি দিলে। তথাপি কিন্তু গঁড়জনী উঠি নাছিল। অৱশেষত মনুৱে পেঁপাটো বজাই দিয়াত গঁড়জনী লাহে লাহে এখোজ-দুখোজকৈ ওপৰলৈ উঠি আহিল। গঁড়জনীয়ে মনুৰ ফালে চাই পোৱালিটো লৈ গভীৰ বনৰ মাজলৈ সোমাই গ'ল। গঁড়জনীক সহায় কৰিব পাৰি মনুহঁতৰ মনটো আনন্দেৰে ভৰি পৰিল।

এই ধুনীয়া কাহিনীটো লিখিছে মৌচাক মামা নামেৰে খ্যাত শান্তনু তামুলীয়ে 'বনত ৰঙৰ মেলা' নামৰ কিতাপখনত। আকৰ্ষণীয় কাহিনীটো সুন্দৰকৈ ছবিৰে সজাই দিছে অসমৰ প্ৰখ্যাত চিত্ৰশিল্পী দুৰ্লভ ভট্টাচাৰ্য্যই। নেশ্যনেল বুক ট্ৰাষ্টে প্ৰকাশ কৰা কিতাপখনৰ মূল্য ২৫ টকা। ❖

চুড'কু

তলৰ আকৃতি এটাৰ ৯টা শাৰী আৰু ৯টা স্তম্ভৰ লগতে প্ৰতিটো বৰ্গক্ষেত্ৰত ১ৰ পৰা ৯লৈ সংখ্যাকেইটা এবাৰকৈহে বহিব।

চুড'কু ১৮৬

1				6	8			
		8		5				
2				4		3		
			3		7	2	4	
	1	7		2		9		
	6							3
8	5				6			2
			4	2		3		
							1	

চুড'কু ১৮৫

8	6	2	1	4	3	5	7	9
9	7	3	5	6	2	1	8	4
5	1	4	8	9	7	3	2	6
2	8	6	9	3	4	7	1	5
3	9	7	2	1	5	4	6	8
1	4	5	6	7	8	2	9	3
7	5	1	3	8	6	9	4	2
6	3	9	4	2	1	8	5	7
4	2	8	7	5	9	6	3	1

তোমালোকে জানানে?

আইচক্ৰীমৰ প্ৰচলন কেতিয়াৰ পৰা হৈছিল?

আইচক্ৰীম সকলোৰে বৰ প্ৰিয়। ১৬৮৬ চনত ইংলণ্ডত ইয়াৰ প্ৰচলনৰ প্ৰথম প্ৰমাণ পোৱা যায়। তেতিয়া একোটা আইচক্ৰীমৰ দাম আছিল এক পাউণ্ড। কিছুসংখ্যকৰ মতে, আলেকজেণ্ডাৰ, সম্ৰাট নিৰো আৰু মিচৰৰ ফাৰাও—এইসকলেও আইচক্ৰীম বা সেইজাতীয় বস্তু খাইছিল। ১৭২১ খৃষ্টাব্দত মাৰ্কপল'ই চীন ভ্ৰমণ কৰোঁতে গাখীৰ গোট মৰাই তৈয়াৰ কৰা এবিধ খাদ্য বজাত বিক্ৰী হোৱা দেখিছিল বুলি উল্লেখ আছে। অৱশ্যে পানী বা ফলৰ বস দি আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰাৰ সঠিক প্ৰমাণ পোৱা যায় ফ্ৰ'ৰেন্স চহৰত। পাছে সকলোৰে বাবে আইচক্ৰীম অৰ্থাৎ সম্ভাৰ আইচক্ৰীম তৈয়াৰ কৰে বাল্টিমোৰৰ এজন গাখীৰ বিক্ৰেতা জেকব ফুছেলে। ১৮৫১ চনৰ ১৫ জুনত তেওঁ বিশ্বৰ প্ৰথমটো আইচক্ৰীম কাৰখানা বহুৱাই তাত নিয়মিত আইচক্ৰীম প্ৰস্তুত কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। ভাৰতবৰ্ষতো সম্ৰাট হৰ্ষবৰ্দ্ধনৰ ৰাজত্বকালতে আইচক্ৰীম জাতীয় খাদ্যৰ অস্তিত্ব আছিল বুলি উল্লেখ পোৱা যায়। মোগল সম্ৰাট আকবৰৰো আইচক্ৰীম বৰ প্ৰিয় আছিল বুলি উল্লেখ আছে। আইচক্ৰীমৰ দৰে কুল্ফি এইজনা সম্ৰাটৰ দিনতে প্ৰচলন হয়। ❖

উৎস : কোন, ক'ত, কেতিয়া, প্ৰথম—মানবেন্দ্ৰ কুমাৰ বৰুৱা।

মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক

■ জিৰি বৰ্মন

সমগ্ৰ বিশ্বতেই চিন্তনীয়ভাৱে বৃদ্ধি পাইছে প্লাষ্টিকৰ ব্যৱহাৰ। মানুহে ব্যৱহাৰ কৰা প্লাষ্টিক নদ-নদীৰ জৰিয়তে শেষত গৈ জমা হয় সমুদ্ৰত। জানিব পৰা গৈছে যে প্রতি বছৰে ১৫ নিযুত টনতকৈও অধিক প্লাষ্টিক বিভিন্ন সাগৰত জমা হয়। অৰ্থাৎ বিশ্বৰ সাগৰ-মহাসাগৰবোৰ প্লাষ্টিকৰ ভাঙাৰ হৈ পৰিছে। ই সঁচাকৈয়ে উদ্বেগৰ বিষয়।

মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক হৈছে ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ প্লাষ্টিকৰ কণা; যিবোৰৰ দৈৰ্ঘ্য ৫ মিলিমিটাৰতকৈও (০.২ ইঞ্চি) কম। মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকক দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে—মুখ্য আৰু গৌণ (primary and secondary)।

মুখ্য মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক হৈছে কাৰখানাত প্ৰস্তুত কৰা প্লাষ্টিকৰ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ কণা। এনে ধৰণৰ মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকক মাইক্ৰ'বিড (microbead) বোলা হয়। আমি দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা বিভিন্ন সামগ্ৰী, যেনে—চাবোন, টুথপেষ্ট, ফেচিয়েল স্ক্ৰাব আদি প্ৰস্তুতকৰণত মাইক্ৰ'বিড ব্যৱহাৰ হয়। এক মিলিমিটাৰতকৈও কম ব্যাসৰ এই মাইক্ৰ'বিডবোৰ সাধাৰণতে পলিইথাইলিনৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা হয়। অন্যান্য পেট্ৰ'কেমিকেল প্লাষ্টিক, যেনে—পলিপ্র'পাইলিন আৰু পলিষ্টাইৰিনৰ পৰাও মাইক্ৰ'বিড প্ৰস্তুত কৰিব পাৰি। এই মাইক্ৰ'বিডসমূহো গৈ শেষত সাগৰত পৰে। এইবোৰেও সাগৰৰ পানী প্ৰদূষিত কৰিছে।

গৌণ মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক প্লাষ্টিকৰ ডাঙৰ বস্তু, যেনে—বটল, আচৰাব আদি ভাঙি সৰু সৰু কণাত বিভক্ত হৈ সৃষ্টি হয়। গৌণ মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকবোৰ হ'ল সামুদ্ৰিক প্ৰদূষণৰ এক মুখ্য কাৰণ। সাগৰৰ পানীত ওপঙি থকা প্লাষ্টিকৰ দ্ৰব্যবোৰ সূৰ্য্যৰ বিকিৰণ, সাগৰৰ তৰংগ, বতাহ আৰু বতৰৰ আন আন কাৰকৰ বাবে ভাঙি ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ কণাত বিভক্ত হয়। এই মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকেই সাগৰীয় জীৱকুলৰ প্ৰতি ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰিছে।

মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক সাগৰীয় মাছ, কাছ, চৰাই, অন্য সামুদ্ৰিক জীৱৰ বাবে অতিশয় হানিকাৰক। মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক এণ্টিবায়'টিক প্ৰতিৰোধী বেণ্টেৰিয়া আৰু ৰোগ সৃষ্টিকাৰী জীৱাণুৰ বাহক। জলজ প্ৰাণী আৰু চৰাইবোৰে প্ৰায়েই খাদ্যবস্তু বুলি ভুল কৰি মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক ভক্ষণ কৰে। ফলত সামুদ্ৰিক জীৱৰ পাচনতন্ত্ৰৰ যথেষ্ট ক্ষতি হয় আৰু পাকস্থলীত এই মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক সঞ্চিত হয়। ইয়াৰ ফলত প্ৰতি বছৰে বহু হাজাৰ সামুদ্ৰিক প্ৰাণী মৃত্যুমুখত পৰে। কিছুমান প্ৰাণীয়ে পোনপটীয়াকৈ মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক ভক্ষণ নকৰে; কিন্তু মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক ভক্ষণ কৰা মাছ, কাছ আদি খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। তেতিয়া এইবোৰ প্ৰাণীৰ শৰীৰতো মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক সঞ্চিত হয়। ফলস্বৰূপে এইবোৰ প্ৰাণীৰো জীৱন বিপদাপন্ন হৈ পৰে। কেৱল এয়াই নহয়; মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক ভক্ষণৰ বাবে সামুদ্ৰিক জীৱকুলৰ একাধিক প্ৰজাতিৰ প্ৰাণী বিলুপ্তিৰ পথলৈ গৈ আছে। মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকে সৃষ্টি কৰা সমস্যা বৰ্তমান সময়ৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যাবোৰৰ ভিতৰত এটা।

অনুপযুক্ত আবৰ্জনা সংগ্ৰহ পদ্ধতি তথা নিষ্কাশন প্ৰণালীৰ বাবে এছিয়া আৰু আফ্ৰিকাৰ উন্নয়নশীল দেশবোৰত প্লাষ্টিক প্ৰদূষণ আটাইতকৈ বেছি। সাগৰত প্ৰবেশ কৰা প্লাষ্টিকৰ বেছিভাগ প্লাষ্টিক বহন কৰে দহখন নদীয়ে। ইয়াৰ আঠখন নদীয়েই এছিয়াত আছে। এই

পৰিবেশ

নদীসমূহৰ ভিতৰত এছিয়াৰ য়াংজি, মেকং, আমুৰ, সিন্ধু, গংগা আৰু আফ্ৰিকাৰ নাইজাৰ, নীল আদি অন্যতম।

মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক সাগৰীয় জীৱৰ স্বাস্থ্যৰ লগতে মানৱ স্বাস্থ্যৰ বাবে কি কি ধৰণে বিপদজনক হ'ব পাৰে তাক জানিবলৈ বিজ্ঞানীসকলে গৱেষণা চলাই আছে। বায়ুতো মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক আছে। গাড়ীৰ টায়াৰে বায়ুমণ্ডলত বহুত মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকৰ ধূলি যোগান ধৰে। মানুহৰ তেজতো মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকৰ উপস্থিতি ধৰা পৰিছে। সাগৰীয় খাদ্য, বটলৰ খোৱা পানী, উশাহত লোৱা বায়ুৰ জৰিয়তে

মানুহেও মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক গ্ৰহণ কৰি আছে। মানুহৰ দেহত ইয়াৰ প্ৰভাৱ এতিয়াও স্পষ্ট নহয়।

মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকৰ সংকটৰ পৰা সাগৰীয় জীৱ, মানুহ তথা পৰিবেশক ৰক্ষা কৰিবলৈ শিক্ষা, সজাগতা আৰু সহযোগিতাৰ প্ৰয়োজন। বহু দেশে পৰিবেশত মাইক্ৰ'প্লাষ্টিক হ্ৰাস কৰাৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। আমিও প্লাষ্টিকৰ ব্যৱহাৰ কম কৰি স্থলভাগত, জলভাগত তথা বায়ুত মাইক্ৰ'প্লাষ্টিকৰ পৰিমাণ হ্ৰাস কৰাত ভূমিকা ল'ব পাৰোঁ। ❖

বিজ্ঞান-বাৰ্তা

লাফিং গেছ আৰু টিয়েৰ গেছ

■ বনালী বৰুৱা কাশ্যপ

মনৰ আনন্দত আমি হাঁহোঁ। দুখত কান্দো। কিন্তু এনে দুবিধ গেছ আছে যাৰ প্ৰভাৱত আমাৰ আনন্দ নালাগিলেও হাঁহি উঠে আৰু দুখ নালাগিলেও চকুপানী ওলায়। গেছ দুবিধৰ নাম হ'ল লাফিং গেছ আৰু টিয়েৰ গেছ (কন্দুৱা গেছ)।

লাফিং গেছ: নাইট্ৰাছ অক্সাইডক সাধাৰণতে লাফিং গেছ হিচাপে বিশেষভাৱে জনা যায়। ইয়াৰ ৰাসায়নিক সংকেত N_2O (অৰ্থাৎ দুটা নাইট্ৰ'জেনৰ পৰমাণুৰ লগত এটা অক্সিজেনৰ পৰমাণু লগ লাগি নাইট্ৰাছ অক্সাইড গঠন হয়)। সাধাৰণ অৱস্থাত ই বৰণহীন। ইয়াৰ এটা সামান্য মৃদু মিঠা সোৱাদ আৰু গোন্ধ পোৱা যায়।

১৭৭২ চনত যোছেফ প্ৰিষ্টলী (Joseph Priestley) নামৰ এজন ৰাসায়নবিদে এই গেছবিধ আৱিষ্কাৰ কৰে। পাছত হাম্ফ্ৰি ডেভিয়ে (Humphry Devy) বহুকাল এই গেছটোৰ বিষয়ে পৰীক্ষা কৰি নাইট্ৰাছ অক্সাইডক লাফিং গেছ হিচাপে নামকৰণ কৰিছিল। হাম্ফ্ৰি ডেভিয়ে দেখা পোৱা ধৰ্মবোৰ ১৮০০ চনত 'গৱেষণা, ৰাসায়নিক আৰু দাৰ্শনিক' (Researches, Chemical and Philosophical) নামৰ কিতাপখনত লিপিবদ্ধ কৰিছিল। তেওঁ উল্লেখ

কৰিছিল যে নাইট্ৰাছ অক্সাইড গেছটো উশাহত সোমালে মানুহে সচেতন অৱস্থাতো বিষ অনুভৱৰ পৰা মুক্ত হয়। এই গুণৰ বাবে তেওঁ এই গেছবিধ চিকিৎসাবিজ্ঞানৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা সম্ভাৱনাৰ বিষয়ে লিখিছিল।

নাইট্ৰাছ অক্সাইড গেছ সেৱন কৰিলে তেজলৈ অক্সিজেন গেছৰ যোগান হ্ৰাস হয়। মগজুলৈও অক্সিজেন গেছৰ যোগান কমি যায়। এনে অৱস্থাত উদ্বেগৰ অনুভূতি বহন কৰা কিছুমান স্নায়ুকোষে কাম নকৰা হয় আৰু নৰেপিনেফ্ৰিন (norepinephrine) নামৰ এবিধ পদাৰ্থ নিঃসৰিত হয়। ই দেহৰ বিষ আৰু অশান্তি আঁতৰ কৰে। এনে অৱস্থাত মানুহজনৰ হাঁহি উঠা যেন লাগে। ১৮৪৪ চনত পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে লাফিং গেছক দস্ত চিকিৎসাত প্ৰয়োগ কৰিছিল। সেই সময়ৰ পৰা চিকিৎসাবিজ্ঞানত গেছবিধৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধি হৈছিল। চিকিৎসাৰ বাবে অস্ত্ৰোপচাৰৰ সময়ত লাফিং গেছ চেতনানাশক (anesthetic) হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। নাইট্ৰাছ অক্সাইডে দুগ্ধজাত সামগ্ৰীত বেণ্টেৰিয়াৰ বৃদ্ধি ৰোধ কৰিব পাৰে। এই গুণৰ বাবে দুগ্ধজাত সামগ্ৰী পেকেট কৰাৰ সময়ত ইয়াৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। আকাশীয়ান আৰু

বিজ্ঞান-বাৰ্তা

মহাকাশযান নিৰ্মাণ কৰা উদ্যোগ আৰু অট'ম'বাইল ৰেচিঙত বাহনৰ গতি বৃদ্ধি কৰিবলৈ ইন্ধনত এই গেছৰ ব্যৱহাৰ হয়। মাটি আৰু পানীত (বিশেষকৈ মহাসাগৰত) বেক্টেৰিয়াৰ দ্বাৰা নাইট্ৰাছ অক্সাইড প্ৰাকৃতিকভাৱে উৎপন্ন হয়। মানুহেও কৃত্ৰিমভাৱে মুখ্যতঃ পশুৰ আবৰ্জনা আৰু সাৰৰ পৰা লাফিং গেছ উৎপাদন কৰে। নাইলন, নাইট্ৰিক এচিড নিৰ্মাণ উদ্যোগৰ পৰা আৰু জীৱাশ্ম ইন্ধন জ্বলোৱাৰ ফলতো লাফিং গেছ উৎপন্ন হয়।

টিয়েৰ গেছ : টিয়েৰ গেছ হিচাপে ব্যৱহাৰ হোৱা পদাৰ্থবোৰ হৈছে সংশ্লেষিত (synthetic) জৈৱিক হেল'জেন যৌগ। (হেল'জেন : ফ্ল'ৰিন, ক্ল'ৰিন, ব্ৰ'মিন, আয়'ডিন, এষ্টেটাইন আৰু টেনেছাইন—এই মৌলকেইটাক হেল'জেন বোলা হয়।) কন্দুৱা গেছক লেক্ৰিমিটৰ (Lacrimator) বুলি কোৱা হয়। সাধাৰণ অৱস্থাত কন্দুৱা গেছ তৰল বা গোটা অৱস্থাত থাকে। ইয়াক শ্বেপ কৰি বা সৰু সৰু গুলীৰ আকৃতি দি ব্যৱহাৰ কৰি সহজে বায়ুৰ লগত মিহলি কৰিব পাৰি। এই গেছ সামান্য পৰিমাণে চকু বা নাকত লাগিলেও জ্বলা-পোৰা কৰে আৰু চকুপানী ওলায় তথা অলপ সময়ৰ বাবে নেদেখা হোৱা যেন লাগে। সেয়ে ইয়াক কন্দুৱা গেছ বুলি কোৱা হয়। এই গেছৰ প্ৰভাৱ সাধাৰণতে খুব কম সময়ৰ (৫ৰ পৰা ১০ মিনিট) বাবে থাকে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা

বিশেষ ক্ষতি নহয়। সেয়েহে উন্মত্ত জনতাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ আৰক্ষীসকলে এই গেছ ব্যৱহাৰ কৰে। প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধত পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে কন্দুৱা গেছ প্ৰয়োগ কৰা হৈছিল।

সচৰাচৰ ব্যৱহাৰ হোৱা দুবিধ কন্দুৱা গেছ হ'ল— ডব্লিউ ক্ল'ৰ'এছিটোফেনন (w-chloroacetophenone) আৰু অ'ক্ল'ৰ'বেঞ্জিলিডেনেমেল'ন'ন'ট্ৰাইইল (o-chloro-benzylidenemalononitrile)। কন্দুৱা গেছত ব্যৱহাৰ হোৱা আন যৌগবোৰ হ'ল—ব্ৰ'ম'এছিট'ন, বেঞ্জিল-ব্ৰমাইড, ইথাইল ব্ৰ'ম'এচিটেট, জাইলিন ব্ৰমাইড আৰু α -ব্ৰ'ম'বেনজাইন চাইনাইড। সক্ৰিয় কাঠকয়লা ফিল্টাৰ (charcoal filter) থকা মাস্ক ব্যৱহাৰ কৰি কন্দুৱা গেছৰ পৰা সুৰক্ষা পাব পাৰি। ❖

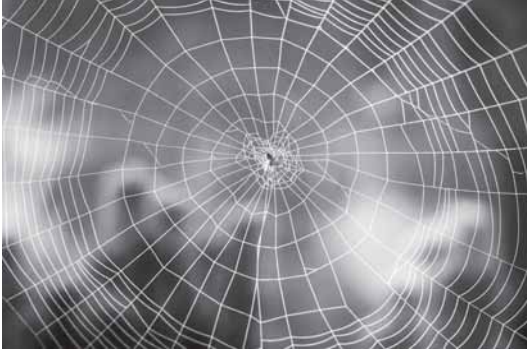
কুইজৰ উত্তৰসমূহ

- ১) মুঠ ৫১ দিনৰ সময়সীমাৰে 'গংগা বিলাস' নামেৰে এই সেৱা নদী পথেদি বাবানসীৰ পৰা ডিব্ৰুগড়লৈ চলিব।
- ২। ৪০ বছৰ বয়সত অসম সন্তান এলভিছ আলী হাজৰিকাই এই কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিছে।
- ৩। গুজৰাটী ছবি 'চেল্ল' শ্ব'। ছবিখনৰ ইংৰাজী নাম 'লাষ্ট ফিল্ম শ্ব'।
- ৪। ৰ'জাৰ ফেডাৰাৰ—২০টা, ৰাফেল নাডাল—২২টা আৰু নোভাক জক'ভিছ—২১টা।
- ৫। ছবিখন হ'ল Marudhanayagam আৰু পৰিচালকজন হ'ল 'কামল হাছান'।
- ৬। ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ এটা ডুডল প্ৰকাশেৰে ৭। 'লণ্ডন ব্ৰীজ ইজ ডাউন' (London Bridge is down)।
- ৮। ৪৬ গৰাকী।
- ৯। প্ৰখ্যাত চিকাৰী আৰু লেখক জিম কৰবেটে মহাৰাণী দ্বিতীয় এলিজাবেথৰ বিষয়ে কৈছিল।
- ১০। Volkswagen।
- ১১। ফিলেণ্ড।
- ১২। Nike।
- ১৩। চকু।
- ১৪। ১৯১৭ চন।
- ১৫। ৰাজস্থান।
- ১৬। খুছৰন্ত সিং।
- ১৭। প্ৰয়াত প্ৰধানমন্ত্ৰী 'ৰাজীৱ গান্ধী'ৰ জন্মদিন ২০ আগষ্টক 'সদ্ভাৱনা দিৱস' হিচাপে পালন কৰা হয়।
- ১৮। ১৬ অক্ট'বৰ। ❖

মকৰাৰ জাল

■ লিকুমা শৰ্মা

দশম শ্ৰেণী

পৃথিৱীখন বিভিন্ন প্ৰাণীৰে ভৰি আছে। আমি দেখা প্ৰাণীবোৰৰ কিছুমান বিযাক্ত আৰু কিছুমান বিযাক্ত নহয়। প্ৰাণীবোৰৰ দেহৰ গঠনো বেলেগ বেলেগ। কিছুমান বহুকোষী আকৌ আন কিছুমান এককোষী। কিছুমান প্ৰাণীয়ে নিজৰ আহাৰ নিজেই গোটাই লয় আৰু কিছুমানে আন প্ৰাণীৰ দেহৰ পৰা নিজৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰে। প্ৰাণীবোৰে নিজৰ সুবিধা অনুযায়ী থকা ঠাইবোৰো বিচিত্ৰ ধৰণে সাজি লয়।

এতিয়া আমাৰ আলোচ্য প্ৰাণীবিধৰ কথালৈ আহোঁ। শিবোনামৰ পৰা বুজিব পাৰি যে ইয়াত মকৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ব। মকৰা সঁচাই প্ৰাণীজগতৰ এবিধ বিচিত্ৰ প্ৰাণী। বিশেষকৈ মকৰাৰ জাল সজা পদ্ধতিটো বিচিত্ৰ। মকৰাই জাল বান্ধে কেনেকৈ? এই প্ৰশ্নটো নিশ্চয় সকলোৰে মনলৈ আহে। প্ৰথমতে মকৰাৰ বিষয়ে প্ৰাথমিক কথাখিনি আলোচনা কৰোঁ।

মকৰা হৈছে আৰ্থ্ৰ'প'ডা (Arthropoda) পৰ্বৰ অষ্টপদযুক্ত এক প্ৰকাৰৰ সন্ধিপদী প্ৰাণী। ইয়াৰ উৎপত্তি ডাইন'ছৰৰো আগতে হোৱা বুলি কোৱা হয়। এণ্টাৰ্কটিকা মহাদেশৰ বাহিৰে পৃথিৱীৰ সকলো মহাদেশতে মকৰা পোৱা যায়। প্ৰাণীজগতৰ বিচিত্ৰ প্ৰাণীবোৰৰ ভিতৰত মকৰাৰ স্থান সপ্তম। বৰ্তমানলৈ মকৰাৰ প্ৰায় ৪৪ হাজাৰ

প্ৰজাতি চিনাক্ত কৰিব পৰা গৈছে। আগতেই উল্লেখ কৰা হৈছে যে মকৰা অষ্টপদযুক্ত অৰ্থাৎ মকৰাৰ ঠেং আঠখন। এই ঠেংবোৰৰ যোৰবোৰক 'পেডিপাল্পছ' বা 'পাল্পছ' (pedipalps or palps) বোলা হয়। মকৰাৰ দেহৰ গঠনো বৰ বিচিত্ৰ। মকৰাৰ চকুও থাকে আঠটা। দুটা ডাঙৰ চকু সন্মুখৰ ফালে আৰু বাকীকেইটা কাষৰ ফালে থাকে। সন্মুখৰ ডাঙৰ চকুকেইটা যিকোনো বস্তুৰ স্পষ্টতা, বং আৰু দূৰত্ব নিৰ্ণয় কৰিবলৈ ব্যৱহৃত হয়। কাষৰ চকু কোনো বস্তুৰ চলন অনুভৱ কৰিবলৈ ব্যৱহৃত কৰে। কিছুমান মকৰাই কামোৰাৰ সময়ত বিষ নিৰ্গত কৰে। কিন্তু বেছিভাগ মকৰাৰে বিষ-দাঁতৰ আকাৰ যথেষ্ট সৰু হোৱাৰ বাবে ই মানুহৰ বিশেষ ক্ষতি কৰিব নোৱাৰে। এটা মাইকী মকৰাই এবাৰত প্ৰায় তিনিহাজাৰতকৈও অধিক কণী পাৰে। মকৰাই পোক-পতংগ খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰে।

আমি জানো যে মকৰাই সিহঁতৰ নাভিৰ পৰা ওলোৱা সূতাৰে জাল গুঠে। প্ৰকৃততে মকৰাই সিহঁতৰ দেহৰ শেষৰ ফালে থকা অংগ এটাৰ পৰা ওলোৱা ৰেছমী সূতাৰে জাল গুঠে। এই সূতা মকৰাই সিহঁতৰ দেহত উৎপন্ন হোৱা ৰেছমী পদাৰ্থৰে তৈয়াৰ কৰে। এই ৰেছমী সূতা অতি শক্তিশালী। ইয়াক 'ফাইব্ৰ'ছ বায়'মেটেৰিয়েল' (fibrous biomaterial) বুলি জনা যায়। আনকি এই পদাৰ্থবিধ বুলেট প্ৰুফ জেকেটত ব্যৱহাৰ কৰা 'কেবলাৰ' নামৰ ছিঙ্কতকৈও অধিক মজবুত আৰু পাতল। এই সূতা ইমানেই শক্তিশালী আৰু বসযুক্ত যে ১৪০ কিমি. দূৰত্বলৈও ইয়াক নিছিঙাকৈ টানিব পাৰি। এই সূতা কিছুমান প্ৰ'টিনৰ দ্বাৰা তৈয়াৰী (যেনে— 'ফিব্ৰইন', 'পলিমিৰিক' আদি)। এই প্ৰ'টিনবোৰক একেলগে 'স্পাইড্ৰ'ইন' (spidroin) বুলি জনা যায়। মকৰাবোৰৰ দেহত মুঠ সাত প্ৰকাৰৰ ৰেছম গ্ৰন্থি পোৱা

শিক্ষার্থীৰ আখৰা-তলী

যায়। প্ৰতিটো সাধাৰণ মকৰাৰ দেহত অতি কমেও তিনি প্ৰকাৰৰ ৰেছম গ্ৰন্থি থাকে। প্ৰত্যেক প্ৰকাৰৰ ৰেছম গ্ৰন্থিতে বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ ৰেছম উৎপন্ন হয়। এই গ্ৰন্থিবোৰৰ পৰা তৰল ৰেছম নিৰ্গত হয়। এইবোৰ মকৰাৰ শৰীৰৰ পৰা বাহিৰলৈ ওলালেই শুকাই আঠাজাতীয় হৈ পৰে। এই ৰেছম পানীৰ দ্বাৰাও সহজে নষ্ট কৰিব নোৱাৰি। মকৰাৰ দেহত থকা 'স্পিনৰেট' (spinnret) নামৰ অংগবিধৰ জৰিয়তে ওলোৱা ৰেছমী সূতা মকৰাবোৰে ঠেঙেৰে জোৰা লগায়। এই স্পিনৰেট অংগটো মকৰাই সহজে শৰীৰৰ ভিতৰ-বাহিৰ কৰিব পাৰে। মকৰাই এই স্পিনৰেটৰ সহায়ত বিভিন্ন ৰেছম গ্ৰন্থিৰ পৰা নিৰ্গত ৰেছম লগ লগাই পাতল বা মোটা ৰেছমৰ জাল তৈয়াৰ কৰে। এই জালে মকৰাক খাদ্য সংগ্ৰহত সহায় কৰে।

মকৰাৰ তেজ বাকু ৰঙা নে? নহয়, মকৰাৰ তেজৰ ৰং নীলা। মকৰা, শামুক আদিৰ দৰে প্ৰাণীৰ দেহত অক্সিজেন পৰিবহণৰ বাবে হিম'গ্ল'বিন থকাৰ পৰিবৰ্তে হিম'গ্ল'বিনৰ নিচিনাই এবিধ যৌগ থাকে। ইয়াক 'হিম'চাইনি' (haemocynin) বুলি জনা যায়।

হিম'চাইনি হ'ল এবিধ কপাৰযুক্ত প্ৰ'টিন। মকৰাৰ তেজত আইৰনৰ সলনি কপাৰ থকা বাবে মকৰাৰ তেজৰ ৰং নীলা।

ইমান সৰু প্ৰাণী একোটাৰ দেহতো যে ইমান জটিল প্ৰক্ৰিয়া চলি থাকে ভাবিলে বৰ আচৰিত লাগে। এনে বহু প্ৰাণীৰে প্ৰাণীজগত ভৰি আছে। মকৰাৰ জালে আমাৰ ঘৰ লেতেৰা কৰে; এই জটিল প্ৰক্ৰিয়াটো মকৰাৰ দেহত ইমান খৰতকীয়াভাৱে চলি থাকে যে চাফা কৰাৰ দুদিন পাছতে আকৌ মকৰাই জাল তৈয়াৰ কৰিব পাৰে। পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ মকৰাবিধৰ নাম হ'ল— গ'লিয়াথ বাৰ্ড-ইটাৰ' (Goliath bird-eater)। যাৰ শৰীৰৰ দীঘ প্ৰায় ১২ ছেণ্টিমিটাৰ। আটাইতকৈ সৰু মকৰাবিধ হ'ল 'পাটুৱা তিগুৱা' (Patua tigua)। পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ বিসাক্ত মকৰাবিধ হ'ল ব্ৰাজিলিয়ান বানডাৰিং স্পাইডাৰ (Brazilian wandering spider)। মকৰা লাগিলে যিমনে ডাঙৰ বা বিসাক্ত নহওক কিয় মকৰাই পৰুৱাক যথেষ্ট ভয় কৰে, কিয়নো মকৰাৰ দেহটো পৰুৱাৰ প্ৰিয় ফৰমিক এচিডযুক্ত। ❖

পঢ়ুৱৈৰ টোকা

মোৰো এটা সপোন আছে

লেখক : ড° ৰুবুল মাউত, প্ৰথম প্ৰকাশ : অক্ট'বৰ, ২০১৭, মূল্য : ১৫০.০০ টকা

মানুহে যে সপোনকো বাস্তৱলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব পাৰে তাৰে আধাৰত এই কিতাপখন ৰচনা কৰা হৈছে। এই কিতাপখন মূলতঃ এখন আত্মজীৱনী। কিতাপখন লিখিছে ড° ৰুবুল মাউতে।

ড° ৰুবুল মাউতে এইখন কিতাপত তেওঁৰ নিজৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ বিষয়ে লিপিবদ্ধ কৰিছে। তেওঁৰ গাঁওখনৰ নাম আছিল কৈলাসপুৰ। গাঁওখনৰ একমাত্ৰ বিদ্যালয়খনত শ্ৰেণীৰ ভিতৰত তেওঁ প্ৰথম হৈছিল। এবাৰ হেনো তেওঁ পৰীক্ষাত প্ৰথম হোৱাত এদিন শিক্ষক এজনে দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আগত তেওঁক দশম শ্ৰেণীৰ এটা অংক কৰিবলৈ দিছিল। তেওঁ সেইটো

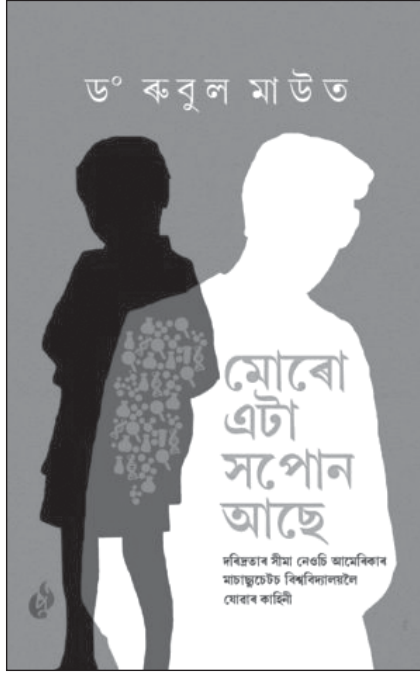
অংক কৰি সকলোকে আচৰিতো কৰি তুলিছিল। তেওঁ সুখ্যাতিৰে মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈছিল। তেওঁৰ বংশত হেনো তেৱেঁই প্ৰথম মেট্ৰিক পাছ কৰা লোক। শূনি আচৰিত লাগে যে তেওঁ প্ৰায় ষষ্ঠ-সপ্তম শ্ৰেণীৰ পৰাই খেতি কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। এইদৰেই তেওঁ নিজৰ শৈশৱকাল অতিবাহিত কৰিছিল।

এতিয়া আহোঁ তেওঁৰ সংগ্ৰামৰ কথা লৈ। তেওঁ সৰুকালত বহু সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল। এই সমস্যাবোৰৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ডাঙৰ সমস্যাটোৱেই আছিল আৰ্থিক সমস্যা। তেওঁ উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে তিনিচুকীয়ালৈ গৈছিল। এবাৰ তেওঁৰ এনেকুৱা অৱস্থা

শিক্ষার্থীৰ আখৰা-তলী

হৈছিল যে তেওঁ কিছুমান বস্তু চুৰি কৰি আনক বেচি সেই পইচাৰে নিজৰ কিতাপ-পত্ৰ কিনিছিল। তেওঁ স্নাতক ডিগ্ৰী সুখ্যাতিৰে অৰ্জন কৰি স্নাতকোত্তৰ শাখাত পঢ়িবলৈ মন মেলিছিল। কিন্তু সেইখিনি সময়ত ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা ইমানেই বেয়া হৈ পৰিছিল যে ঘৰৰ বাচন-বৰ্তন বিক্ৰী কৰি তাৰ বাবে পইচা গোটাবলগীয়া হৈছিল। কিয়নো, ইতিমধ্যে তেওঁলোকৰ সকলো মাটি বন্ধকত আছিল। ৰুবুলৰ পঢ়াৰ নামত গৰুহালো আগতেই বিক্ৰী কৰা হৈছিল। ৰুবুলৰ সপোন আছিল যে তেওঁ কলেজৰ শিক্ষক হ'ব। তেওঁৰ সৰুৰে পৰা

বসায়নবিজ্ঞানত বৰ ৰাপ আছিল। সময়ৰ গতিত তেওঁৰ মনলৈ আহিছিল পিএইচডি কৰাৰ কথা। ঘৰত এটকাও নাছিল। তেওঁ হেনো গাঁৱৰে কেইজনমানৰ পৰা দহ হাজাৰ টকা ধাৰ লৈ পুনলৈ গৈছিল। লাহে লাহে তেওঁৰ জীৱনত কেইটামান সুযোগ আহিল। মাক-দেউতাকে ৰুবুলক কাকূতি-মিনতি কৰি বন্ধকত থকা মাটিখিনি মোকলাই দিবলৈ কৈয়েই আছিল। তেতিয়া তেওঁ বুজি উঠিল যে তেওঁক এটা চাকৰিৰ বৰ প্ৰয়োজন। চাকৰি বিচাৰি থাকোঁতে বাতৰিকাকতত বিজ্ঞাপন এটা ওলাল যে 'টাটা ইন্সটিটিউট অব ফাণ্ডামেণ্টেল ৰিছাৰ্চ' (TIFR)ত ছায়োণ্টিফিক অফিচাৰৰ পদ এটা খালী হৈছে। তেওঁ অলপো পলম নকৰাকৈ সেই চাকৰিটোৰ কাৰণে আবেদন কৰিলে। ভাগ্যক্ৰমে সেই চাকৰিটো তেওঁ লাভ কৰিছিল। তাত তেওঁ জীৱবিজ্ঞানৰ গৱেষণাৰ সৈতেহে জড়িত আছিল। তেওঁৰ গৱেষণাৰ বিষয় আছিল নিগনিৰ দেহত কলেৰা বেমাৰৰ বীজাণু সুমুৱাই তাৰ শৰীৰৰ ভিতৰত কি ঘটিছে তাক অধ্যয়ন কৰা। এটা ঘটনাই যে

তেওঁৰ জীৱন সলনি কৰি দিব, তেওঁ এইটো কথা গমকেই পোৱা নাছিল। তেওঁ গৱেষণা কৰি থকা বিষয়টোত এটা পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগ কৰি সেই গৱেষণা সহজে আৰু নিখুঁতভাৱে কৰিব পৰা যায়। ভাৰতত সেই পদ্ধতি শিকিব পৰা ব্যৱস্থা নাছিল। সেয়েহে ৰুবুলক আমেৰিকালৈ গৈ সেই পদ্ধতি শিকি আহিবলৈ পঠিওৱা হৈছিল। তেওঁৰ আগৰে পৰাই বিদেশত শিক্ষাগ্ৰহণ কৰাৰ এটা সপোন আছিল। এতিয়া তেওঁৰ সেই সপোন বাস্তৱলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল। তেওঁ উৰাজাহাজেৰে উৰা মাৰি

আমেৰিকালৈ গ'লগৈ। তাত তেওঁ থাকিব লগা হৈছিল তিনি মাহ। তেওঁ মন মেলিছিল আমেৰিকাত থাকি পিএইচডি কৰাৰ। পিছলৈ তেওঁৰ এই সপোনো পূৰণ হ'ল। তেওঁ আমেৰিকা যুক্তৰাজ্যৰ মাছাচুছেটছ বিশ্ববিদ্যালয়ত গৱেষণা কৰাৰ বাবে নিৰ্বাচিত হ'ল।

তেওঁ যি সপোন দেখিছিল সেইবোৰ বাস্তৱ ৰূপ দিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছিল। তেওঁ প্ৰায়ে তেওঁৰ লেখাবোৰৰ মাজত কৈছিল যে এই জীৱনটো এটা ট্ৰেজাৰ হাণ্ট গেমৰ দৰে। এই গেমটোত যেনেকৈ নতুন নতুন ক্লু লাভ কৰি এটা ডাঙৰ উপহাৰ পোৱা যায়, ঠিক সেইদৰে জীৱনটোতো আমি কিছুমান সুযোগ পাবোঁ। সেই সুযোগবোৰৰ সদ্ব্যৱহাৰ কৰিলেহে আমি এদিন এটা ডাঙৰ উপহাৰ পাম। তেওঁৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ কাহিনীয়ে মোকো প্ৰেৰণা দিছে। তেওঁক মই বাৰুকৈয়ে শলাগিছোঁ। ❖

■ বিশাল চৌধুৰী

অষ্টম শ্ৰেণী

বন্ধু

■ জেছমিনা পাৰবিন

নৱম শ্ৰেণী

বেয়া বন্ধুৰ এৰিবা সংগ
ভাল বন্ধুৰ নেৰিবা লগ,
তেতিয়াই তুমি পাবা বিচাৰি
জীৱনৰ সাফল্যৰ পথ।

অসং বন্ধুৱে কাঁইটৰ দৰে বিক্ৰিব
তোমাৰ জীৱনৰ বাটত,
সদায় বিচাৰিব অমংগল
তোমাৰ আনন্দৰ দিনত।
সং বন্ধু থাকিব কাষত
সুখ-দুখ সকলো সময়ত,
আন্ধাৰৰ বাটত থাকিলেও তোমাক
আনিব পোহৰৰ বাটত। ❖

Rainbow to darkness

■ Kasturi Bharali

Class XII (Arts)

I lie on my bed,
Looking at the colourful painting.
The light colour of the wall
Seems so bright,
It gives a rainbow vibe
But suddenly,
The colours fade away,
The rainbow
Takes the colour back.
It is only darkness,
And nothing else. ❖

দেউতা

■ পল্লৱ কলিতা

ষষ্ঠ শ্ৰেণী

দেউতা তুমি মোৰ অতিকৈ আপোন
তুমিয়েই মোৰ হিয়াৰ দাপোণ
তুমি শিকালো মোক মাক শ্ৰদ্ধা কৰিবলৈ
শিকালো ডাঙৰক সন্মান কৰিবলৈ
আখৰ-জোঁটনি শিকালো এটি এটি কৰি
খোজ দিবলৈ শিকালো হাতে হাত ধৰি। ❖

প্ৰখ্যাত কথাশিল্পী নাচিৰা শৰ্মা

■ বাগিনী সংস্কৃতি বৰ্মন

অষ্টম শ্ৰেণী

নাচিৰা শৰ্মা হিন্দী সাহিত্য জগতৰ এগৰাকী স্নামধন্য লেখিকা। তেওঁৰ জন্ম হৈছিল ১৯৪৮ চনৰ ২২ আগষ্টত উত্তৰ প্ৰদেশৰ এলাহাবাদত (এতিয়া প্ৰয়াগ ৰাজ)। তেওঁৰ দেউতাক জামিন আলী উৰ্দু সাহিত্যৰ এজন উচ্চমানবিশিষ্ট কবি আৰু অধ্যাপক আছিল। সেয়ে নাচিৰা শৰ্মায়ো শৈশৱ কালৰ পৰাই ঘৰখনত সাহিত্য চৰ্চাৰ এক সুপৰিবেশ লাভ কৰিছিল। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে শৈশৱ কালতে তেওঁৰ পিতৃৰ অকাল বিয়োগ ঘটিছিল। তেওঁৰ মাকেই তেওঁলোকৰ পাঁচ ভায়েক-ভনীয়েকক ডাঙৰ-দীঘল কৰি পঢ়া-শুনাৰ দায়িত্ব বহন কৰিব লগা হৈছিল। ইয়াৰ পাছতো কিন্তু তেওঁলোক আটাইকেইজনে নিজকে লেখক তথা সাংবাদিক হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। নাচিৰা শৰ্মায়ো আধুনিক হিন্দী সাহিত্যিকসকলৰ ভিতৰত এক বিশিষ্ট স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

নাচিৰা শৰ্মাই ফাৰ্চী ভাষা-সাহিত্যত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰি তেওঁৰ হিন্দী, উৰ্দু আৰু ইংৰাজী ভাষাতো যথেষ্ট দখল আছিল। তেওঁ প্ৰথমতে এলাহাবাদ আৰু পাছত জৱাহৰলাল নেহৰু বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যাপনা কৰে।

তেওঁ অতি সহজ-সৰল আৰু উদাৰ মনৰ গৰাকী আছিল। ধৰ্মনিৰপেক্ষতা তেওঁৰ জীৱনৰ মূলমন্ত্ৰ আছিল। তেওঁ চিয়া মুছলমান পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰিও হিন্দু পৰিয়ালৰ বোৱাৰী হ'বলৈ কুঠাবোধ কৰা নাছিল। তেওঁ ব্যক্তিগতভাৱে মুছলমান ধৰ্ম মানিছিল যদিও অন্য ধৰ্মকো সন্মান কৰিছিল আৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ লগত মন্দিৰলৈও গৈছিল।

নাচিৰা শৰ্মাৰ প্ৰথম গল্প 'ৰাজা ভৈয়া' সপ্তম শ্ৰেণীত থাকোঁতেই প্ৰকাশিত হৈছিল যদিও ১৯৭৫ চনৰ পৰাহে তেওঁ লেখক হিচাপে জনাজাত হয়। সেই বছৰতে তেওঁ লিখা গল্প 'বুতখানা' সাৰিকা পত্ৰিকাৰ নবলেখন স্তম্ভত আৰু 'তকাজা' গল্পটো মনোৰমা পত্ৰিকাত প্ৰকাশিত হৈছিল। ইয়াৰ পৰাই মূলতঃ তেওঁৰ লেখক জীৱনৰ আৰম্ভণি হয়। হিন্দী সাহিত্যত তেওঁৰ মুঠ আঠখন

উপন্যাস আৰু আঠখন গল্প সংকলন প্ৰকাশিত হৈছে। ইয়াৰ উপৰি তেওঁ শিশু সাহিত্যিক, নিবন্ধকাৰ, কবি আৰু সাংবাদিক হিচাপেও বেছ জনপ্ৰিয় আছিল। ১৯৮৫ চনত তেওঁ মুজফ্ৰ আলীৰ নিৰ্দেশনাত 'কালী মোহিনী', 'আয়া বসন্ত সখী' আৰু 'সমেল কা দৰ্থস্ত' নামৰ টেলিফিল্মৰ বাবে কাহিনীও লিখিছিল। তেওঁৰ উল্লেখযোগ্য উপন্যাস হ'ল 'সাতনদীয়া এক সমন্দৰ', 'শাল্মলী', 'জিন্দা মুহাবৰে', 'জিৰো ৰোড', 'কাগজ কী নাও' আদি। আনহাতে তেওঁৰ উল্লেখযোগ্য শিশু-সাহিত্য হ'ল— 'সংসাৰ অপনে অপনে (নাটক), অক্ষয় বট, কিসুসাএ গুসুসাএ মা।' ২০০৮ চনত তেওঁৰ উপন্যাস 'কুইয়াঁজান'ৰ বাবে ইন্দু শৰ্মা কথা সন্মানেৰে সন্মানিত হয়। ২০১৬ চনত তেওঁ 'পাৰিজাত' উপন্যাসৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমি পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। পুনৰ ২০১৯ চনত তেওঁ 'কাগজ কী নাও' নামৰ উপন্যাসখনৰ বাবে 'ব্যাস' সন্মানেৰে বিভূষিত হয়।

নাচিৰা শৰ্মা ইৰানী সমাজ আৰু ৰাজনীতিৰ সাহিত্য, কলা-সংস্কৃতি ইত্যাদি বিষয়ৰো বিশেষজ্ঞ হিচাপে পৰিচিত। বিভিন্ন দেশৰ ৰাজনীতিবিদ আৰু বুদ্ধিজীৱীসকলৰ তেওঁ গ্ৰহণ কৰা সাক্ষাৎকাৰসমূহো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ হিচাপে বিবেচিত হৈছে। ❖

মন

■ কংকণা ডেকা

নৱম শ্ৰেণী

অনুপমা নৱম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী। তাই সদায় ৰাতিপুৱা ম'বাইল আৰু কাণত হেডফ'নডাল লৈ ছাদলৈ যায়। কাৰণ ৰাতিপুৱাৰ সেই সময়খিনিত প্ৰায়ে মৃদু বতাহ বয় আৰু তাই তাতে মুকলিমূৰীয়াকৈ গান শুনি নিজকে বিচাৰি চায়।

এদিন হঠাৎ এটা ঘটনা ঘটিল। আনদিনাৰ দৰে সেইদিনাও তাই হেডফ'নডাল কাণত লৈ ছাদলৈ গ'ল। তেনেতে তাই দেখিলে যে সিহঁতৰ কাষৰ ঘৰত কাম কৰা ছোৱালীজনীক গৃহস্থই মাৰ-পিট কৰিছে। সেয়ে সেইদিনা অনুপমাই পঢ়াত মন বহাব নোৱাৰিলে। তাই গোটেই দিনটো সেই ছোৱালীজনীৰ কথাৰে ভাবি থাকিল। ছোৱালীজনীৰ সেমেকা চকুযুৰি আৰু বিষাদেৰে ভৰি পৰা মুখখন অনুপমাৰ চকুৰ আগত ভাহি উঠিল। এখন প্লেট তাইৰ হাতৰ পৰা পৰি ভাগি যোৱাৰ বাবে গৃহস্থই তাইক মাৰ-পিট কৰিছে। হঠাৎ অনুপমাৰ চকুযোৰ সেমেকি উঠিল। পাছদিনা অনুপমাই সেই ছোৱালীজনীক লগ ধৰিবলৈ মানুহঘৰলৈ গ'ল। সেই ঘৰৰ মালিকনীক অনুপমাই 'খুৰী' বুলি সম্বোধন কৰে। তাই মানুহঘৰৰ ভিতৰলৈ গৈ চকীত বহিল। খুৰীয়েকে অনুপমাৰ বাবে চাহ আনিবলৈ কাম কৰা ছোৱালীজনীক ক'লে। ছোৱালীজনীয়ে বিভিন্ন উপকৰণৰ সৈতে অনুপমালৈ চাহ লৈ আহিল। খুৰীয়েকে তাইৰ খবৰ-খাতি লৈ ভিতৰলৈ গ'ল। অনুপমাই ছোৱালীজনীক সুধিলে—

“তোমাৰ নাম কি?”

তাই ক'লে, “চামেলী।”

তাইৰ কথাৰ পৰা অনুপমাই গম পালে যে তাই চাহ বাগানৰ ছোৱালী।

অনুপমাই পুনৰ প্ৰশ্ন কৰিলে, “তোমাৰ বিদ্যালয়লৈ যাবলৈ মন নাযায়নে? পঢ়িবলৈ মন নাযায়নে?”

চামেলীয়ে উত্তৰ দিলে, “যায়, কিয় নাযাব? আন ল'ৰা-ছোৱালীৰ দৰে মোৰো পঢ়িবলৈ, খেলিবলৈ বহুত মন যায়। কিন্তু কি কৰিম? ঘৰৰ অৱস্থা ভাল নহয় বাবে বেলেগৰ ঘৰত কাম কৰি ভণ্ডি দুজনীক পঢ়ুৱাই আছোঁ। মায়ে বেলেগৰ ঘৰত বাচন ধোৱে। দেউতা অসুখীয়া।”

চামেলীৰ কথা শুনাৰ পাছত অনুপমাই ভাবিলে, সাঁচাই ভগৱান বৰ নিষ্ঠুৰ। কাৰোবাৰ যদি আছে অজস্ৰ ধন-সম্পত্তি, আন কাৰোবাৰ আকৌ দুবেলা-দুমুঠি খোৱাৰো সামৰ্থ্য নাই। কাৰোবাক যদি দিছে অজস্ৰ সুখ আৰু আন কাৰোবাক দিছে দুখৰ উপৰি দুখ।

অনুপমাই এই সম্পৰ্কে মাক-দেউতাকৰ লগত কথা পাতিলে আৰু চামেলীক অনুপমাৰ বিদ্যালয়তে নৱম শ্ৰেণীত নামভৰ্তি কৰাই দিবলৈ দেউতাকক অনুৰোধ কৰিলে। দেউতাকেও অনুপমাৰ কথা অমান্য নকৰি চামেলীক অনুপমাৰ বিদ্যালয়তে নৱম শ্ৰেণীত নামভৰ্তি কৰি দিলে। চামেলীক নতুন বেগ, ইউনিফৰ্ম, কলম, কিতাপ-বহী সকলোখিনি কিনি দিলে আৰু তেওঁলোকৰ ঘৰত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিলে। অনুপমাৰ মাক-দেউতাকে চামেলীৰ মাক-দেউতাকক লগ ধৰি এই বিষয়ে অৱগত কৰিলে। তেখেতসকল নৈথে আনন্দিত হ'ল।

এনেদৰে চামেলী আৰু অনুপমা হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হ'ল। বৰ্তমান অনুপমা গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ অভিজ্ঞ চিকিৎসক আৰু চামেলী এগৰাকী সাহিত্যিক। চামেলী আৰু অনুপমাৰ সফলতাৰ কথা জানিব পাৰি কাষৰ খুৰীয়েকগৰাকীয়ে বুজিব পাৰিলে যে ল'ৰা-ছোৱালীক ডাবি-ধমকি দি কাম কৰোৱাতকৈ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মনত কি আছে সেয়া জানিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। ❖

মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ

■ **ৰবীন্দ্ৰ বৰ্মন**

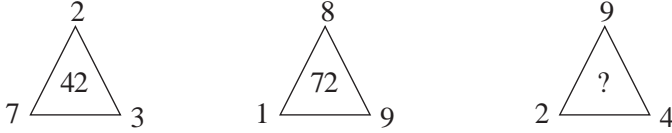
1. যদি এবটল ঔষধৰ মূল্য ইয়াৰ সৈতে থকা চামুচখনেৰে সৈতে 1.10 টকা হয় আৰু বটলটো চামুচতকৈ এটকা বেছি দামৰ হয় তেন্তে ঔষধৰ বটলটোৰ দাম কিমান?

- a) 1.00 টকা b) 0.90 টকা c) 1.05 টকা d) 1.10 টকা

2. তলৰ শব্দবোৰৰ কোনটো অভিধানৰ শেষত পোৱা যাব?

- a) TRICKLE b) TRICYCLE c) TRIENNIAL d) TREAD

3. '৩' চিনৰ ঠাইত কি বহিব?

- a) 5 b) 18 c) 49 d) 72

4. যদি এবিধ সাংকেতিক ভাষাত MIZORAM ক RAMMIZO হিচাপে লিখা হয় তেন্তে MANIPUR ক কি হিচাপে লিখা হ'ব?

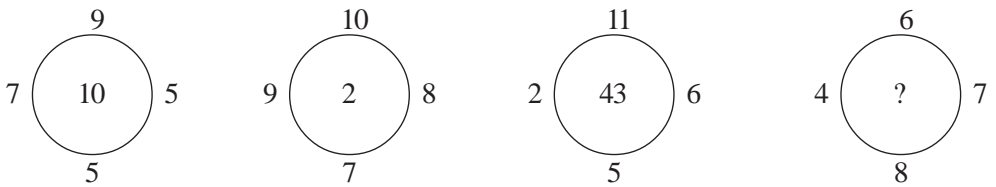
- a) PURMANI b) NURINAP c) NIRUNAP d) RUPINAM

5. '৩' চিনৰ ঠাইত কি সংখ্যা বহিব?

0, 3, 8, 15, 24, ?

- a) 48 b) 31 c) 35 d) 72

6. '৩' চিনৰ ঠাইত কি সংখ্যা বহিব?

- a) 15 b) 10 c) 20 d) 25

7. তলৰ কথাখিনি ভালদৰে পঢ়া আৰু প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

A, B, C, D, E আৰু F ছয়গৰাকী শিক্ষক। প্ৰত্যেকগৰাকী শিক্ষকে দুটা বিষয় পঢ়ায়, এটা বাধ্যতামূলক আৰু এটা ঐচ্ছিক। Dৰ ঐচ্ছিক বিষয় হ'ল বুৰঞ্জী, কিন্তু তিনিগৰাকীয়ে ইয়াক বাধ্যতামূলক বিষয় হিচাপে পঢ়ায়। E আৰু F ৰ এটা বিষয় হ'ল পদাৰ্থবিজ্ঞান। F ৰ বাধ্যতামূলক বিষয় হ'ল গণিত কিন্তু C আৰু E ৰ বাবে ই ঐচ্ছিক

মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ

বিষয়। বুৰঞ্জী আৰু ইংৰাজী হ'ল A ৰ বিষয় কিন্তু বাধ্যতামূলক আৰু ঐচ্ছিক হিচাপে চাবলৈ গ'লে বিষয়বোৰ D ৰ ঠিক বিপৰীত। ৰসায়নবিজ্ঞান এজনৰহে ঐচ্ছিক বিষয়। স্কুলখনৰ একমাত্ৰ শিক্ষয়িত্ৰীগৰাকীয়ে ইংৰাজী বাধ্যতামূলকভাৱে শিকায়।

i) C ৰ বাধ্যতামূলক বিষয় কি?

- a) বুৰঞ্জী b) পদাৰ্থবিজ্ঞান c) ৰসায়নবিজ্ঞান d) ইংৰাজী

ii) একমাত্ৰ শিক্ষয়িত্ৰীগৰাকী কোন?

- a) A b) B c) C d) D

iii) F ৰ দৰে একে বাধ্যতামূলক আৰু ঐচ্ছিক বিষয় কাৰ আছে?

- a) D b) B c) A d) এটাও নহয়

iv) বাধ্যতামূলক বা ঐচ্ছিক এনেকুৱা কথা বিবেচনা নকৰিলে F ৰ নিচিনা একে দুটা বিষয় কাৰ আছে?

- a) A b) B c) E d) D

v) তলৰ কোনটো দলৰ বুৰঞ্জী এটা বাধ্যতামূলক বিষয় হিচাপে আছে?

- a) A, C, D b) B, C, D c) C, D d) A, B, C

8. ৰমেনে উত্তৰৰ ফালে 13 মিটাৰ গ'ল। তাৰ পাছত সোঁফালে ঘূৰি 12 মিটাৰ গৈ আকৌ সোঁফালে ঘূৰিলে। এইবাৰ 10 মিটাৰ গৈ আকৌ সোঁফালে ঘূৰি 16 মিটাৰ গৈ ৰৈ গ'ল।

i) তেওঁ এতিয়া আৰম্ভণিৰ স্থানৰ পৰা কিমান দূৰত আছে?

- a) 3 মি. b) 9 মি. c) 5 মি. d) 7 মি.

ii) শেষত তেওঁ কোনমুৱা হৈ খোজ কাঢ়িছিল?

- a) উত্তৰ b) পশ্চিম c) পূব d) দক্ষিণ

iii) আৰম্ভণিৰ স্থান পাবলৈ তেওঁ কোনমুৱা হৈ খোজ কাঢ়িব লাগিব?

- a) দক্ষিণ-পূব b) উত্তৰ-পশ্চিম c) উত্তৰ-পূব d) দক্ষিণ-পশ্চিম

iv) তেওঁ ভ্ৰমণটোত মুঠতে কিমান দূৰত্ব অতিক্ৰম কৰিলে?

- a) 51 মি. b) 49 মি. c) 52 মি. d) 47 মি.

উত্তৰসমূহ:	1. c	2. c	3. d	4. a	5. c	6. c	7. i) a
	ii) d	iii) d	iv) c	v) d	8. i) c	ii) b	iii) a
							iv) a

বৰ্তমান কম্পিউটাৰৰ যুগ। আমি আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰোঁ। কম্পিউটাৰটো এটা যন্ত্ৰ। কম্পিউটাৰে নিজে একো চিন্তা বা কাৰ্য্য সম্পাদন কৰিব নোৱাৰে। সেয়ে কম্পিউটাৰটোক কাম কৰাবলৈ আমি কিছুমান নিৰ্দেশনা দিয়াৰ প্ৰয়োজন হয়। এই নিৰ্দেশনাসমূহ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ যিবোৰ সংকেত বা ভাষা ব্যৱহাৰ কৰা হয়, সেইবোৰক কম্পিউটাৰ প্ৰোগ্ৰামিং ভাষা (computer programming language) বুলি কোৱা হয়। কম্পিউটাৰ প্ৰোগ্ৰামিং ভাষা ব্যৱহাৰ কৰি কম্পিউটাৰক কাৰ্য্য সম্পাদন কৰিবলৈ দিয়া নিৰ্দেশনাৰ সমষ্টিয়েই হ'ল কম্পিউটাৰ ক'ডিং। অৰ্থাৎ আমি ক'ব পাৰোঁ যে ক'ডিং হ'ল কম্পিউটাৰৰ লগত যোগাযোগ স্থাপন কৰাৰ এক উপায়।

ক'ডিং কি তাক ভালদৰে বুজিবলৈ আমি কেইটামান বিশেষ কথা জানি লোৱা প্ৰয়োজন। সেয়া হ'ল—

এপ বা এপ্লিকেছন (app or application) : এপবোৰ হ'ল কিছুমান প্ৰোগ্ৰাম বা ছফটৱেৰ, যিবোৰ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্য্য সম্পাদন কৰিবৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, ফ্লিপকাৰ্ট, এমাজ'ন আদিৰ দৰে এপসমূহ আমি ঘৰতে বহি সামগ্ৰী কিনা-বেচা কৰিবৰ বাবে প্ৰস্তুত

কৰা হৈছে। সেইদৰে, কম্পিউটাৰ বা ম'বাইলত লুডু, দবা, কেৰমৰ দৰে খেল খেলিবলৈও কিছুমান এপ উলিওৱা হৈছে। যোগাযোগৰ মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হোৱাটহুএপ, ফেচবুক আদিবোৰো একো একোটা এপৰ উদাহৰণ।

ৱেবপেজ (webpage) : ইণ্টাৰনেটত কোনো তথ্য বিচৰাৰ লগে লগে ম'বাইল বা কম্পিউটাৰৰ পৰ্দাত দেখিবলৈ পোৱা পৃষ্ঠাখনকেই ৱেবপেজ বুলি কোৱা হয়। অৰ্থাৎ ৱেবপেজবোৰ হ'ল ডিজিটেল ফাইল।

ৱেবছাইট (website) : দুখন বা ততোধিক ৱেবপেজ লগ লগাই ৱেবছাইট প্ৰস্তুত কৰা হয়। ৱেবছাইট এটা ৱেবপেজবোৰত থকা তথ্যসমূহৰ মাজত সম্পৰ্ক থাকে। উদাহৰণস্বৰূপে, আমি যদি আমাৰ বিদ্যালয়ৰ ৱেবছাইটটো চাওঁ, দেখা পাম যে, আমাৰ বিদ্যালয়ৰ লগত সংগতি থকা সকলো তথ্য ৱেবপেজসমূহত সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে।

ছাৰ্ভাৰ (server) : ছাৰ্ভাৰ হ'ল উচ্চ ক্ষমতাসম্পন্ন কম্পিউটাৰ, য'ত ইণ্টাৰনেটৰ সহায়ত বিচাৰিলে পোৱা তথ্যসমূহ জমা কৰি ৰখা হয়।

ক্ৰিপ্ট'লজি (cryptology) : কোনো ক'ড শিকি সেই ক'ডসমূহ লিখা আৰু বুজি পোৱাৰ কৌশলৰ অধ্যয়নকেই ক্ৰিপ্ট'লজি বুলি কোৱা হয়।

লে-আউট (lay-out) : ৱেবপেজৰ ক্ষেত্ৰত, পেজখনৰ ব্যৱস্থাপনা, পৰিকল্পনা আৰু ৰূপৰেখাৰ সমষ্টিকে লে-আউট বোলা হয়।

ব্ৰাউজাৰ ডাটাবেছ (browser database) : ইণ্টাৰনেটৰ সহায়ত ইতিমধ্যে বিচৰা বা ব্ৰাউজ কৰা তথ্যসমূহ জমা কৰি ৰখা ডাটাবেছখনকে ব্ৰাউজাৰ ডাটাবেছ বোলে।

এনিগ্ৰামা (enigma) : গোপনীয় তথ্যবোৰ আনে বুজিব নোৱাৰা ৰূপত সলনি কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা এবিধ যন্ত্ৰ।

নিবন্ধ

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত নাজী বাহিনীয়ে তেওঁলোকৰ তথ্যসমূহ গোপনে ৰাখিবলৈ এই এনিগ্‌মা (enigma) যন্ত্ৰবিধ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

২০২০ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিত শিশুসকলৰ ক’ডিং শিক্ষাৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে। শিশু এটাই যেতিয়া ক’ডিং শিকে তেতিয়া শিশুটোৰ প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা, যেনে— সমস্যা সমাধান, কোনো কথা বা বস্তু যুক্তিৰে চালি-জাৰি চাব পৰা সামৰ্থ্য আৰু বিশ্লেষণাত্মক চিন্তা-ভাবনাৰ বিকাশ হয়। ইয়াৰ উপৰি ক’ডিঙে কোনো এটা সমস্যা সমাধানৰ বহু বিকল্প পথৰ সহজ আৰু ফলপ্ৰসূ পথটো বিচাৰি উলিওৱাত সহায় কৰে। ক’ডিং শিক্ষাই শিশুসকলক কোনো এটা প্ৰযুক্তিৰ উপভোক্তা কৰাৰ লগতে তেনে প্ৰযুক্তিৰ স্ৰষ্টা হ’বলৈও উৎসাহিত কৰে।

ক’ডিং শিক্ষাই শিশুসকলৰ লগতে শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীসকলকো প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত কেৰিয়াৰ গঢ়াত সহায় কৰে। বিভিন্ন শিক্ষানুষ্ঠানৰ জৰিয়তে এগৰাকী শিক্ষাৰ্থীয়ে ক’ডিঙৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে আৰু এগৰাকী ভাল ক’ডাৰ বা প্ৰগ্ৰামাৰ হিচাপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰে। ক’ডিং শিক্ষা কেৱল শিক্ষানুষ্ঠানৰ জৰিয়তে নকৰি আমি ইউটিউব ভিডিঅ’, বিভিন্ন ৱেবছাইট বা এপৰ জৰিয়তেও গ্ৰহণ কৰিব পাৰোঁ।

ক’ডাৰ এগৰাকীয়ে লিখা ক’ডবোৰ বিভিন্ন কাৰ্য্য সম্পাদনৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু এই ক’ডৰ কাৰ্য্যসমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ক’ডাৰক ফ্ৰন্ট এণ্ড (front end), বেক এণ্ড (back end) আৰু ম’বাইল ডেভেলপাৰ (mobile developer), এই তিনিটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। ফ্ৰন্ট এণ্ড ক’ডাৰসকলে ৱেবছাইটৰ লে-আউট (lay-out) আৰু কাৰ্য্যকাৰিতাৰ দিশটো চোৱা-চিতা কৰে। এইখিনি কাম কৰিবৰ বাবে তেওঁলোকে ফ্ৰন্ট এণ্ড প্ৰগ্ৰামিঙৰ ভাষা, যেনে—HTML, CSS, JAVA Script আদি ব্যৱহাৰ কৰে। বেক এণ্ড ডেভেলপাৰসকলে ছাৰ্ভাৰ (server) অংশৰ উন্নীতকৰণৰ বাবে কাম কৰে। ইয়াৰ উপৰি তেওঁলোকে ৱেবছাইট এটা নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ৱেব

এপৰ ক’ডসমূহ লিখি উলিয়ায়। এই ক’ডসমূহৰ অবিহনে আমি ফেচবুক, ইন্সটাগ্ৰাম আদিৰ দৰে সামাজিক মাধ্যমসমূহত লগ্ ইন কৰিব নোৱৰাৰ লগতে ইউজাৰ প্ৰফাইলো (user-profile) সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰোঁ। বেক এণ্ড ডেভেলপাৰসকলে Python, JAVA Script, JAVA Programming Language আদি ব্যৱহাৰ কৰি ক’ডসমূহ লিখি ব্ৰাউজাৰক (browser) ডাটাবেছ (database) লগত যোগাযোগ কৰাত সহায় কৰে। তৃতীয়বিধ ক’ডাৰে অৰ্থাৎ ম’বাইল ডেভেলপাৰসকলে Javak, C++, C#, SQL আদি কম্পিউটাৰ ভাষা ব্যৱহাৰ কৰি ম’বাইলৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা এপবোৰ প্ৰস্তুত কৰে।

ক’ড লিখিবলৈ ৭০০তকৈও অধিক কম্পিউটাৰ ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

পৃথিৱীৰ প্ৰথম ক’ডাৰ বা প্ৰগ্ৰামাৰগৰাকী হ’ল আদা লাভলেচ (Ada Lovelace) নামৰ এগৰাকী মহিলা। ১৮৪৩ চনত তেওঁ চাৰ্লছ বেবেজৰ লগত লগ হৈ চাৰ্লছ বেবেজে প্ৰস্তুত কৰা কম্পিউটাৰ এনালাইটিকা ইঞ্জিনৰ (Analytica Engine) বাবে প্ৰথমে ক’ড লিখিছিল।

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ সমাপ্ত হোৱাত কম্পিউটাৰ ক’ডিঙে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল। এলান টুৰিং (Alan Turing) নামৰ এগৰাকী ইংৰাজ কম্পিউটাৰ বিজ্ঞানীয়ে অসাধাৰণ দক্ষতাৰে নাজী বাহিনীৰ ক’ড মেচিন এনিগ্‌মাৰ (ENIGMA) ক’ডসমূহৰ অৰ্থ উদ্ধাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ক’ডিড-১৯ অতিমাৰীৰ সময়ত এভি স্ফিফমেন (Avi Schiffmann) নামৰ কিশোৰ এজনে ক’ডিঙৰ সহায়ত গোটেই বিশ্বতে জনপ্ৰিয় হোৱা ncov2019.like নামৰ ক’ৰোনা ভাইৰাছ অনুধাৱন কৰিব পৰা এটা ৱেবছাইট প্ৰস্তুত কৰি উলিয়াইছিল।

বৰ্তমান সময়ত ক’ডিং কেৱল আমাৰ প্ৰয়োজনেই নহয়, আমাৰ জীৱনৰ এবাৰ নোৱৰা অংগ হৈ পৰিছে। ক’ডিং শিক্ষাই আমাৰ জীৱন ধাৰণৰ মান অধিক উন্নত কৰাত বহুখিনি সহায় কৰিব। ❖

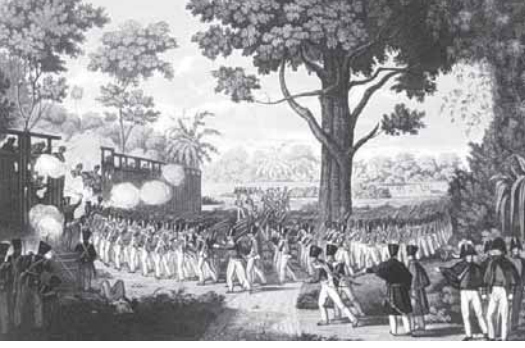
কুইজ

- ১। ভাৰতৰ দীৰ্ঘতম নদীপথেৰে আৰম্ভ হ'বলগীয়া 'ক্ৰুজ সেৱা'ই নিজ যাত্ৰাপথত ২৭ খন সৰু নদী, ৫ খন ৰাজ্য আৰু ২ খন দেশ অতিক্ৰম কৰিব। এই 'ক্ৰুজ' সেৱা' ক'ৰ পৰা ক'লৈ চলিব আৰু এই সেৱাৰ নাম কি হ'ব?
 - ২। ভাৰতবৰ্ষৰ সৰ্বজ্যেষ্ঠ সাঁতোৰবিদ হিচাপে সদ্যহতে কোনে উত্তৰ আয়াৰলেণ্ড আৰু স্কটলেণ্ডৰ মাজৰ নৰ্থ চেনেল সাঁতুৰি পাৰ হৈছে?
 - ৩। ২০২৩ চনৰ অস্কাৰ বঁটাৰ বাবে ভাৰতৰ পৰা আনুষ্ঠানিকভাৱে অন্তৰ্ভুক্তি লাভ কৰা ছবিখনৰ নাম কি?
 - ৪। টেনিছত 'দি বিগ থ্ৰী' (The big three) নামেৰে জনাজাত খেলুৱৈ ৰ'জাৰ ফেডাৰাৰ, ৰাফেল নাডাল আৰু নোভাক জক'ভিছে একেলগে যোৱা ২০ বছৰত অনুষ্ঠিত হোৱা ৭৬ খন গ্ৰেণ্ডস্লেমত ৬৩ বাৰ খিতাপ অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই খিতাপৰ ভিতৰত কোনজনে কিমানটা গ্ৰেণ্ডস্লেম খিতাপ অৰ্জন কৰিছে?
 - ৫। সদ্যপ্ৰয়াত মহাৰাণী দ্বিতীয় এলিজাবেথে ১৯৯৭ চনত তেওঁৰ শেষৰবাৰ ভাৰত ভ্ৰমণৰ সময়ত আমাৰ দেশৰ বোলছবি জগতৰ এজন মহানায়কৰ দ্বাৰা প্ৰযোজিত আৰু পৰিচালিত এখন বোলছবিৰ শুভ মুহূৰ্তত অনুষ্ঠানত উপস্থিত আছিল। ছবিখনৰ নাম কি আৰু মহানায়কজন কোন?
 - ৬। চলিত বৰ্ষৰ ৮ ছেপ্টেম্বৰত বিশ্বশিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ ৯৬ সংখ্যক জন্মদিনত বিশ্বৰ আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় ছাৰ্ট ইঞ্জিন 'গুগলে' কিদৰে শিল্পীগৰাকীক শ্ৰদ্ধা জনায়?
 - ৭। মহাৰাণী দ্বিতীয় এলিজাবেথৰ মৃত্যুৰ লগে লগে তেওঁৰ ব্যক্তিগত সচিবে বৃটিছ প্ৰধানমন্ত্ৰীলৈ দিয়া সাংকেতিক বাৰ্তাটো কি?
 - ৮। ২০২২ চনৰ শিক্ষক দিৱসত 'শিক্ষকৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা' লাভ কৰা অসমৰ একমাত্ৰ শিক্ষকগৰাকী হ'ল
- শোণিতপুৰ জিলাৰ 'কৰ্মবীৰ চন্দ্ৰনাথ শৰ্মা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়'ৰ অধ্যক্ষা মীনাক্ষি গোস্বামী। এইবাৰ শিক্ষকৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা দেশৰ কিমানগৰাকী শিক্ষকলৈ আগ বঢ়োৱা হৈছে?
 - ৯। 'For the first time in the history of the world, a young girl climbed into a tree one day a Princess, and after having what she described as her most thrilling experience, she climbed down from the tree the next day a Queen—God bless her.' উক্ত বাক্যৰি কোনে, কাৰ বিষয়ে কৈছিল?
 - ১০। কোনটো গাড়ী নিৰ্মাতা কোম্পানীয়ে ২০২০ চনত সৰ্বাধিক ধন উপাৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে?
 - ১১। জনসংখ্যাৰ আনুপাতিক হিচাপত কোনখন দেশৰ নাগৰিকে সকলোতকৈ বেছি কফি খায়?
 - ১২। কোনটো কোম্পানী প্ৰথম অৱস্থাত 'Blue Ribbon Sports' নামেৰে প্ৰসিদ্ধ আছিল?
 - ১৩। মানুহৰ শৰীৰ কোনটো অংগ জন্মৰ সময়তেই সম্পূৰ্ণ বিকশিত ৰূপত থাকে।
 - ১৪। পুলিৎজাৰ বঁটা কোন চনৰ পৰা প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছিল?
 - ১৫। ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন ৰাজ্যই 'মেৰাৰ বঁটা' প্ৰদান কৰে?
 - ১৬। ভাৰতৰ কোনজন লেখক, সাংবাদিকে ১৯৮৪ চনৰ 'অপাৰেছন ব্লু ষ্টাৰ'ৰ (operation blue star) প্ৰতিবাদত 'পদ্মভূষণ' বঁটা ওভোতাই দিছিল?
 - ১৭। ২০ আগষ্ট তাৰিখটো কি দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়?
 - ১৮। কোনটো দিনক 'বিশ্ব খাদ্য দিৱস' হিচাপে পালন কৰা হয়? ❖

■ সংগ্ৰহ : হিৰণ্য কলিতা

ইয়াণ্ডাবু সন্ধি

■ ৰণুমী কলিতা

ইয়াণ্ডাবু সন্ধি অসমৰ ইতিহাসৰ এক উল্লেখযোগ্য অধ্যায়। এই সন্ধিয়ে অসমৰ ইতিহাসক এক নতুন গতি প্ৰদান কৰিছিল। ইয়াণ্ডাবু সন্ধিক ছশ বছৰীয়া আহোম ৰাজত্বৰ সোণোৱালী অধ্যায়ৰ পৰিসমাপ্তি আৰু অসমত ঔপনিৱেশিক ইংৰাজ শাসনৰ পাতনি আখ্যা দিব পাৰি।

১৮২৬ চনৰ ২৪ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে বৃটিছ আৰু মান ৰজাৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ইয়াণ্ডাবু সন্ধি নামৰ এই ঐতিহাসিক চুক্তিখন। পূব ভাৰতৰ দায়িত্বত থকা ইস্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ সেনা বিষয়া আৰু ব্ৰহ্মদেশৰ লেগাইৰ গৱৰ্ণৰ মহা মিনলা কিয় টিনৰ মাজত ইৰাৱতী নদীৰ পাৰৰ ইয়াণ্ডাবু নামৰ এখন গাঁৱত এই চুক্তি সম্পন্ন হৈছিল। ইয়াণ্ডাবু নামৰ গাঁওখনত এই চুক্তিখন সম্পন্ন হোৱাৰ বাবেই ইয়াৰ নাম ইয়াণ্ডাবু সন্ধি বা ইয়াণ্ডাবু চুক্তি ৰখা হয়। সেই সময়ত ব্ৰহ্মদেশৰ ৰাজধানী আছিল আভা। চুক্তিখনত সেয়ে ব্ৰহ্মদেশৰ ৰজাক বুজাবলৈ ‘আভাৰ ৰজা’ শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল।

এই চুক্তিৰ আগতে ১৮১৬ চনৰ পৰা ১৮২১ চনৰ ভিতৰত তিনিবাৰকৈ অসম আক্ৰমণ কৰা ব্ৰহ্মদেশৰ মান সেনাই বিধ্বস্ত কৰিছিল আহোম সাম্ৰাজ্যৰ ভেটি। অৱশ্যে ১৮২৬ চনৰ পূৰ্বেই অসমৰ পৰাধীনতাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হৈছিল। দেশখনৰ শাসকৰ দুৰ্বলতা তথা অন্তঃকন্দলৰ সুযোগ লৈ মান সেনাই প্ৰায় সমগ্ৰ অসম দখল কৰি

ইয়াৰ সমাজ ব্যৱস্থাও ভাঙি ছাৰখাৰ কৰিছিল। অসম অধিকাৰ কৰাৰ পাছত অসমৰ কাষৰীয়া ইংৰাজ অধিকৃত অঞ্চলবোৰতো মান সেনাই তেওঁলোকৰ অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰে। গোৱালপাৰা, শ্ৰীহট্ট আৰু চট্টগ্ৰামৰ পথেৰে ইংৰাজ অধিকৃত ঠাইবোৰত সোমাই প্ৰজাৰ ওপৰত নানান অত্যাচাৰ চলাইছিল। সেইদৰে ১৮২৩ চনত মণিপুৰ আৰু কাছাৰ আক্ৰমণ কৰি মানে চট্টগ্ৰামৰ ওচৰৰ চাহপুৰী দ্বীপ অধিকাৰ কৰে। অসমৰ সামগ্ৰিক অৱনতি আৰু মান সেনাৰ অতপালি দেখি কোম্পানী চৰকাৰে সহ্য কৰিব নোৱাৰি ১৮২৪ চনৰ ৫ মাৰ্চত মান সেনাৰ বিপক্ষে যুদ্ধ ঘোষণা কৰে। ১৮২৪ চনৰ ২৮ মাৰ্চত ইংৰাজ সেনাই হেলাৰঙে গুৱাহাটী অধিকাৰ কৰে। মান সেনাই নগাঁও, ৰহা, কলিয়াবৰ পৰ্য্যন্ত পিছ হুঁহকি আহি হাটবৰ, কলিয়াবৰ আৰু বাঙলুগড়ত বাৰুকৈয়ে পৰাজিত হয়। এনে ধৰণে অতি কম সময়ৰ ভিতৰত নামনি অঞ্চল ইংৰাজ সেনাই দখল কৰাৰ পাছত ক্ৰমে যোৰহাট আৰু গোঁৰীসাগৰৰ পৰা মানক খেদি পঠিয়াইছিল। ইফালে মণিপুৰ আৰু কাছাৰতো মান সেনাই উপদ্ৰৱ আৰম্ভ কৰিছিল। ইৰাৱতী নদীয়েদি বেংগুন হৈ আগ বাঢ়ি আহি ব্ৰহ্মদেশৰ ইয়াণ্ডাবু পৰ্য্যন্ত ইংৰাজ সেনাই দখল কৰাত ব্ৰহ্মদেশৰ ৰজাই সন্ধিৰ প্ৰস্তাৱ আগ বঢ়ায় আৰু ১৮২৬ চনৰ ২৪ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে কোম্পানী, চৰকাৰ আৰু ব্ৰহ্মদেশৰ ৰজাই এক সন্ধিত স্বাক্ষৰ কৰে। এয়ে আছিল বিখ্যাত ইয়াণ্ডাবু সন্ধি। ১৮২৬ চনৰ এই বিখ্যাত ইয়াণ্ডাবু সন্ধিয়ে প্ৰথম ইংগ বাৰ্মা যুদ্ধৰ সমাপ্তি ঘটাইছিল। বৃটিছ বাহিনীয়ে আগ বঢ়োৱা চৰ্তমতেই সন্ধিত স্বাক্ষৰ কৰিবলৈ মানসকল বাধ্য হৈছিল। এই সন্ধিৰ চৰ্তসমূহ আছিল—

(১) অসম, মণিপুৰ, আৰাফান আৰু টেনা ছেৰিমকে ধৰি চিন্দুইন নদীৰ দক্ষিণ উপত্যকা বৃটিছক এৰি দিয়া। (২) কাছাৰ আৰু জয়ন্তীয়াৰ ওপৰত হস্তক্ষেপ

বুৰঞ্জী

নকৰা। (৩) যুদ্ধৰ ক্ষতিপূৰণ হিচাপে ১ নিযুত বৃটিছ পাউণ্ড চাৰিটা কিস্তি বৃটিছক দিয়া। (৪) আভা আৰু কলিকতাৰ মাজত স্থায়ী বৃটিছ প্ৰতিনিধি বখা আৰু (৫) বৃটিছৰ লগত বাণিজ্যিক চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰা।

এই ঐতিহাসিক ইয়াণ্ডাবু সন্ধিয়ে অসমত মানৰ শাসনৰ অন্ত পেলায়। মানৰ বৰ্বৰতা আৰু অত্যাচাৰত

বিধ্বস্ত হৈ অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাও পুতৌজনক হৈছিল। কোম্পানী চৰকাৰৰ অনুকূলে যোৱা এই সন্ধিৰ ফলশ্ৰুতিতে অসমৰ ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা লুপ্ত হৈছিল। এই সন্ধিৰ চুক্তি স্বৰূপে অসম বিদেশী শক্তিৰ অধীন হৈছিল আৰু ঔপনিৱেশিক শাসকৰ শোষণৰ ক্ষেত্ৰত পৰিণত হৈছিল। ❖

কেৰিয়াৰ

আতিথ্য ব্যৱস্থাপনা পাঠ্যক্ৰম

■ জোনালী দেৱী

হস্পিটেলিটি বা আতিথ্য কি ?

হস্পিটেলিটি বা আতিথ্য হৈছে গৃহস্থই অতিথিক কৰা অভ্যর্থনা বা আপ্যায়ন। বৰ্তমান সময়ত আতিথ্য কেৱল ঘৰ আৰু অতিথিৰ মাজতে সীমাবদ্ধ হৈ থকা নাই। এই সেৱা পৰ্য্যটন, চিকিৎসা, বিমানসেৱা, ৰেল সেৱা আদিকে ধৰি প্ৰায় সকলো খণ্ডতে জড়িত হৈ পৰিছে। এনে বিভিন্ন খণ্ডৰ উপভোক্তা বা গ্ৰাহকক আপ্যায়ন বা প্ৰয়োজনীয় সুবিধা প্ৰদান কৰাই ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য। লগতে ই ৰাজ্য বা এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশতো এক সবল ভূমিকা লয়।

যিসকল শিক্ষার্থীয়ে এই ব্যৱস্থাটোৰ সৈতে জড়িত হ'ব বিচাৰে বা নিজকে সংস্থাপিত কৰিব বিচাৰে তেওঁলোকে এই বিভাগত আগ বঢ়োৱা বিভিন্ন স্নাতক বা স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰম পঢ়িব পাৰে। তেওঁলোকে হোটেল, পৰ্য্যটন, ৰেষ্টুৰেণ্ট আদিৰ বিভিন্ন পদত চাকৰি কৰি বা নিজাববীয়াকৈ কোনো সংস্থা বা অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত হৈও এই খণ্ডত সেৱা আগ বঢ়াব পাৰে।

পাঠ্যক্ৰম

এই খণ্ডত নিজকে সংস্থাপিত কৰিব বিচৰা ইচ্ছুক শিক্ষার্থীসকলে ১০+২ৰ পাছত স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ পৰ্য্যায়ত বিভিন্ন পাঠ্যক্ৰমত যোগদান কৰিব পাৰে। আন বিষয়ত স্নাতক বা স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীধাৰীসকলেও ইচ্ছা

অনুসৰি এই খণ্ডত আগ বঢ়োৱা বিভিন্ন ডিপ্ল'মা আৰু চাৰ্টিফিকেছন (certification course) পাঠ্যক্ৰমো গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

বৰ্তমান সময়ত এই খণ্ডত উপলব্ধ কিছুমান পাঠ্যক্ৰম হ'ল—

বেচেলৰ ইন হোটেল মেনেজমেণ্ট (Bachelor in Hotel Management), বিবিএ ইন হোটেল মেনেজমেণ্ট এণ্ড ট্যুৰিজম মেনেজমেণ্ট (BBA in Hotel Management and Tourism Management), বিএছইন হস্পিটেলিটি এণ্ড ট্যুৰিজম মেনেজমেণ্ট (B.Sc. in Hospitality and Tourism Management), বিএছটি ইন হস্পিটেলিটি এণ্ড কেটাৰিং মেনেজমেণ্ট (B.Sc. in Hospitality and Catering Management) ইত্যাদি। যিসকলে এই বিভাগত ৫ বছৰীয়া সমন্বিত (integrated) পাঠ্যক্ৰম কৰিব বিচাৰে তেওঁলোকে বেচেলৰ ইন হোটেল মেনেজমেণ্ট আৰু এমবিএ (Bachelor in Hotel Management & MBA), বিএ হস্পিটেলিটি এডমিনিষ্ট্ৰেছন আৰু বেচেলৰ ইন ট্যুৰিজম মেনেজমেণ্ট (BA in Hospitality Administration & Bachelor in Tourism Management) আদিৰ দৰে পাঠ্যক্ৰমত নামভৰ্তি কৰিব পাৰে। যিসকলে এই বিভাগত ৩ বা ৪ বছৰীয়া স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰিছে

কেৰিয়াৰ

তেওঁলোকৰ বাবে ২ বছৰীয়া স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীও উপলব্ধ।

আমাৰ দেশৰ বহুতো মহাবিদ্যালয় বা বিশ্ববিদ্যালয়, যেনে—ইন্সটিটিউট অৱ হোটেল মেনেজমেন্ট কেটাৰিং টেকন'লজি এণ্ড এপ্লাইড নিউট্ৰিছন, মেঘালয় (Institute of Hotel Management Catering Technology and Applied Nutrition, Meghalaya), ইন্সটিটিউট অৱ হোটেল মেনেজমেন্ট, গুৱাহাটী (Institute of Hotel Management, Guwahati), লাভলি প্ৰফেছনেল ইউনিভাৰ্ছিটি (Lovely Professional University), অসম ডাউন টাউন ইউনিভাৰ্ছিটি (Assam Down Town University), মণিপাল ইউনিভাৰ্ছিটি (Manipal University), এনআইএমএছ ইউনিভাৰ্ছিটি (NIMS University) আদিয়ে উল্লিখিত পাঠ্যক্রমসমূহ আগ বঢ়ায়। সাধাৰণতে এই অনুষ্ঠানসমূহত নামভৰ্তি দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষাত প্ৰাপ্ত নম্বৰ আৰু সেই অনুষ্ঠানসমূহে নিজাববীয়াকৈ অনুষ্ঠিত কৰা প্ৰবেশ পৰীক্ষাত প্ৰাপ্ত নম্বৰৰ ভিত্তিত হয়। প্ৰতি বছৰে জানুৱাৰী মাহত এই

পাঠ্যক্রমসমূহৰ নামভৰ্তিৰ বাবে আবেদনৰ অনলাইন বা অফলাইন লিংক মুকলি কৰি দিয়া হয়।

ইয়াৰ উপৰি দেশৰ বিভিন্ন এনে অনুষ্ঠানত নামভৰ্তিৰ বাবে কেন্দ্ৰীয়ভাৱে সামূহিক প্ৰবেশ পৰীক্ষাও অনুষ্ঠিত কৰা হয়। তেনে কেইটামান প্ৰবেশ পৰীক্ষা হ'ল—এনচিএইচএমচিটি (National Council for Hotel Management & Catering Technology Joint Entrance Examination, NCHMCT JEE), ইউপিচিইটি (Uttar Pradesh Combined Entrance Test), এইএইচএমচিটি (Army Institute of Hotel Management and Catering Technology, AIHMCT), চিইউইটি (Central Universities Entrance Test, CUET) ইত্যাদি। ❖

চুড'কুৰ শুদ্ধ উত্তৰ দিয়া শিক্ষাৰ্থীসকল (ছেপ্টেম্বৰ ২০২২)

তৃষণ কলিতা (সপ্তম গ), গুঞ্জন দাস (অষ্টম ঘ), পাৰ্থপ্ৰতিম সাহা (ষষ্ঠ ঘ), পাৰ্থপ্ৰতিম পাঠক (অষ্টম ঘ), ময়ংক পাঠক (অষ্টম খ), ধীমানজ্যোতি কলিতা (ষষ্ঠ খ), প্ৰাচুৰ্য্য বৰা (ষষ্ঠ খ), ভাৰ্গৱ ভৰদ্বাজ (নৱম গ), ধীমানজ্যোতি বৰুৱা (নৱম গ), কৌস্তুভ ঠাকুৰীয়া (অষ্টম ঘ), বিমান কলিতা (অষ্টম ঘ), ধীৰাশ্ৰী বৰ্মন (অষ্টম ঘ), পঙ্কজ কলিতা (ষষ্ঠ ঘ), চিন্ময় ডেকা (অষ্টম ক), অংকুৰণ কৌশিক শৰ্মা (অষ্টম ক), সুদীপ্ত কলিতা (অষ্টম ক), ৰোহিত গাঁওখোৱা (অষ্টম ক), দিব্যজিত ডেকা (অষ্টম ক), কৃতার্থ প্ৰিয়ম ডেকা (অষ্টম ক), হৰ্ষিতা মেধি (অষ্টম খ), প্ৰজ্ঞান বৰুৱা (দশম ক), ধৃতিস্মিতা চৌধুৰী (নৱম ঘ), অৰিন্দম বৰা (অষ্টম গ), প্ৰিয়াংশু ডেকা (অষ্টম গ), আদিত্য কাশ্যপ (অষ্টম গ), ৰূপাংকৰ চৌধুৰী (দশম ঘ), শ্যামলীমা পাঠক (নৱম ক), মৃন্ময় নাথ (অষ্টম গ), কৃপালিনী চাংমা (নৱম ক), অভিলেষ মেধি (অষ্টম গ), নবোংপল শৰ্মা (অষ্টম খ), হিমান দত্ত (ষষ্ঠ খ), দেৱাংগ কলিতা (সপ্তম খ), চাব্ৰিনা বহমান (সপ্তম গ), ভাৰ্গৱজ্যোতি বৰুৱা (অষ্টম ক), অনৱণ্যা গোস্বামী (ষষ্ঠ ঘ), অংগাৰিকা শৰ্মা (ষষ্ঠ ঘ), কাকলি কলিতা (অষ্টম ঘ), মোঃ ৰেহান আলী (অষ্টম ঘ), জ্ঞান কলিতা (ষষ্ঠ ক), গীতাৰ্থ শৰ্মা (নৱম গ)। ❖

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ (ছেপ্টেম্বৰ)

১। ব্ৰাজিল। ২। ছুইজাৰলেণ্ড। ৩। ফিনলেণ্ড। ৪। চৌদি আৰব। ৫। ১৯৯৭ চনত।

The Merchant of Venice

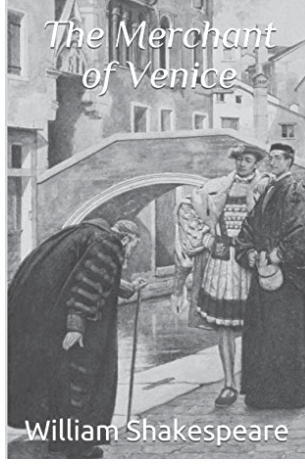
■ Priom Saikia

(Continued from September Issue, 2022)

Launcelot, as decided, is ready to leave Shylock. Jessica, who is Shylock's daughter, bids farewell to him. But there is a sense of sadness while bidding him farewell as his presence made her life more bearable with her father. Jessica writes a letter to Lorenzo, Bassanio's friend, and asks Launcelot to hand over the letter to him. Jessica is left with her sadness and a sense of guilt as she feels ashamed of her father and considers herself to be only his daughter by blood and not by actions. She plans to escape by marrying Lorenzo.

Simultaneously, on a street in Venice, Lorenzo, Salarino, Solanio, and Gratiano try to make a plan to unite Lorenzo and Jessica. During the conversation, Launcelot makes an entry and hands over the letter written by Jessica. Lorenzo asks Launcelot to return to Shylock's house to assure Jessica that he will not let her down. The plan that they devised was to make Jessica escape from Shylock's house by disguising herself as Lorenzo's torchbearer.

In another scene, Salarino and Solanio discuss the rumour that one of Antonio's ships has been wrecked. Then appears Shylock, who accuses them of helping Jessica to elope. On a serious note, Salarino

asks Shylock regarding the rumour of Antonio's lost ship. To this, Shylock responds that Antonio will soon be bankrupt and swears to collect his bond.

Hearing this, Salarino has a doubt on Shylock's resolve wondering what he will do with Antonio's pound of flesh. But Shylock makes it clear that his flesh will at least feed his revenge revealing his

sick mentality. Shylock reveals that once Antonio has mistreated him just because he is a Jew and this has created immense hatred and anger for Antonio. This hatred led him to devise a plan and take revenge on Antonio. Shylock is determined to apply the lesson of hatred and revenge that Christian intolerance has taught him.

When Tubal, Shylock's friend and a Jew, informs Shylock that his ring is taken by his daughter, it made him furious. Shylock is so angry because of her actions that he wishes her to be dead. He is really upset about the ring as it is given to him in his bachelor days by a woman named Leah, who is presumably Jessica's mother. However, very soon, Shylock feels ecstatic when he hears the news that Antonio's ship has run into trouble and that Antonio's creditors are certain that Antonio is ruined. This makes Shylock relieved that he will get the opportunity to take his revenge soon. ❖

(Contd.)

Did You Know ?

■ Jyotirekha Kalita

The River of Five Colours : The Cano Cristales river is located in La Macarena, Colombia. This beautiful river is also known as 'The Rainbow River', or 'Liquid Rainbow'. The river looks wonderful with amazing colours like bright yellow, green, blue, black and red shades. The colours appear to be flowing down the river depending on the light, weather and water conditions. For most of the year, Cano Cristales resembles with any other river. However, for a brief period of time, every year the most amazing transformation occurs. From July to September, when the river water levels are low enough, a specific plant called *Macarenia clavigera* causes the effect. The water turns red as soon as the sunlight falls on the plant found at the bottom of the river. The other colours come from black rocks, green algae, yellow sand etc. The best time to visit this river is when the sun is bright and shiny so that the plant can reflect its different colours. For this mesmerizing sight, it is considered to be one of the South American country's most spectacular natural wonders. ❖

The Monolithic Rock Bridge : You must know about the Namdang stone Bridge, which is located a few kilometres away from Sivasagar town in Assam. The bridge was built entirely of stone. But did you know that this historic bridge was cut out from a single piece of rock? The monolith on which the bridge was built was hundred years old. The bridge was constructed on the basis of the Arch bridge style in 1703. It was constructed by a craftsman brought from Bengal during the

reign of Ahom king Rudra Singha. The Rock for the bridge was quarried from a place called Silakuti nearby Naga hills. It is 60 metres long, 6.5 metres wide and 1.7 metres high. It runs over Namdang, a tributary of the Dikhou river. The shape of the bridge is curved. During the time of Ahom kings, cement was not in use for construction. A paste of Bora rice, duck eggs, black lentils and lime was used to make the bridge. During its three hundred years of life, it has witnessed many natural calamities. But the bridge is proudly standing, defying all the challenges that came in its way. This aspect shows the strength of the bridge despite the fact that it was built entirely on human resources without any modern day technology. This Rock bridge is definitely one of the greatest architectural achievements of the Ahom dynasty. ❖

দা ষ্ট'ৰী অৱ মাই লাইফ

■ অপৰাজিতা দত্ত

মানুহৰ ইচ্ছাশক্তি আৰু চেপ্তাবে যে অসম্ভৱ যেন লগা কামো সম্ভৱ কৰিব পাৰি তাৰ এক সাৰ্থক উদাহৰণ হেলেন কেলাৰ। তেওঁৰ আত্মজীৱনী 'দা ষ্ট'ৰী অৱ মাই লাইফ' গ্ৰন্থখনে প্ৰতিজন পঢ়ুৱৈৰ মনত এক আশ্চৰ্য্যৰ ভাব আনি দিয়ে। ইমান শাৰীৰিক বিপৰ্য্যয়ৰ পাছতো মানুহে ইমান সুন্দৰভাৱে জীৱনটো আগুৱাই লৈ যাব পাৰে! এই গ্ৰন্থখন

সেয়েহে সকলোকে অনুপ্রাণিত কৰিব পৰা এখন গ্ৰন্থ। ১৯০৩ চনত 'দা ষ্ট'ৰী অৱ মাই লাইফ' গ্ৰন্থখন প্ৰকাশিত হয়। তেতিয়া তেওঁৰ বয়স আছিল প্ৰায় ২৩ বছৰ। এই আত্মজীৱনীখনত হেলেন কেলাৰে অতি সাৱলীল ভাষাত তেওঁৰ জীৱনৰ আৰম্ভণিৰ সময়ছোৱাৰ বিশেষকৈ এন্ ছুলিভান (Anne Sullivan) নামৰ তেওঁৰ শিক্ষয়িত্ৰীগৰাকীৰ সৈতে হোৱা তেওঁৰ অভিজ্ঞতাৰ কথা বৰ্ণনা কৰিছে।

১৮৮০ চনৰ ২৭ জুনত জন্ম লাভ কৰা হেলেন কেলাৰ জন্মতে শাৰীৰিকভাৱে অক্ষম নাছিল। ১৯ মাহ বয়সত তেওঁ ৰোগাক্ৰান্ত হৈ দৃষ্টিশক্তি আৰু শ্ৰৱণশক্তি হেৰুৱাই পেলায় আৰু আংশিকভাৱে বাকশক্তিও হেৰুৱায়। ক্ৰমান্বয়ে ডাঙৰ হৈ অহা হেলেনৰ তথাপি সুন্দৰকৈ জীৱন যাপন কৰাৰ হেঁপাহ হেৰাই যোৱা নাছিল। অইন ল'ৰা-ছোৱালীৰ দৰেই হেলেনো ঘৰৰ আন সদস্যসকলৰ মৰমৰ মাজেৰে ডাঙৰ হ'বলৈ ধৰিছিল।

শ্ৰৱণশক্তি আৰু দৃষ্টিশক্তি সম্পূৰ্ণৰূপে হেৰুৱাই পেলোৱা হেলেনক শিক্ষিত কৰি তুলিবলৈ এগৰাকী বিশেষ শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন হৈছিল আৰু এনে সময়তে হেলেনৰ জীৱনলৈ আহিছিল এগৰাকী শিক্ষয়িত্ৰী এন্ ছুলিভান; যিগৰাকীয়ে তেওঁক পোহৰৰ বাট দেখুৱাইছিল।

মিছ ছুলিভানে হেলেনক পৃথিৱীখনৰ সৈতে পৰিচয় কৰাই দিছিল। 'দা ষ্ট'ৰী অৱ মাই লাইফ' গ্ৰন্থখন

পঢ়িলে তাত থকা গছ, ফুল আদি প্ৰকৃতিৰ বৰ্ণনাবোৰ দৃষ্টিশক্তি নথকা কোনো ব্যক্তিয়ে লিখা যেন ভাব নহয়। দৃশ্যবোৰ যেন পঢ়ুৱৈৰ চকুৰ আগতহে ভাহি আহে। হেলেনে বৰ্ণনা কৰিছে কেনেদৰে মিছ ছুলিভানে তেওঁক ডেইজী, বাটাৰকাপ আদি ফুলৰ বতৰত পথাৰলৈ লৈ যায়, নদীৰ পাৰলৈ লৈ গৈ ঘাঁহৰ ওপৰত বহি প্ৰকৃতিৰ অৱদানৰ কথা কয়

ইত্যাদি। এইদৰে মিছ ছুলিভানৰ চকুৰে যেন হেলেনে লাহে লাহে গোটেই পৃথিৱীখন চাবলৈ শিকিলে।

'দা ষ্ট'ৰী অৱ মাই লাইফ' গ্ৰন্থখনত হেলেনে কেনেদৰে অপৰিসীম কষ্ট, ধৈৰ্য্য আৰু একাগ্ৰতাৰে আগুৱাই গৈ অৱশেষত এগৰাকী সুলেখিকা আৰু অধ্যাপিকা হিচাপে নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰি সকলোৰে আদৰ্শ হৈ পৰিল তাৰ সাৱলীল বৰ্ণনা আছে। গ্ৰন্থখনত হেলেন কেলাৰে কেনেদৰে ভাষাৰে মানুহৰ লগত ভাবৰ আদান-প্ৰদান কৰিব নোৱাৰি অশান্তিত ভুগিছিল আৰু পাছলৈ মিছ ছুলিভানৰ চেপ্তাত আনৰ সৈতে ভাবৰ আদান-প্ৰদান কৰিব পৰা অৱস্থালৈ আহিল আৰু যাৰ ফলত তেওঁৰ প্ৰতিভা প্ৰস্ফুটিত হ'ল তাক সুন্দৰকৈ বৰ্ণনা কৰিছে।

হেলেন কেলাৰ আছিল প্ৰথম শ্ৰৱণ শক্তিহীন আৰু দৃষ্টিশক্তিহীন ব্যক্তি, যিয়ে স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল। তেওঁ জীৱনটোত অইন সকলো স্বাভাৱিক মানুহে কৰিব পৰা কাম কৰি দেখুৱাই দিলে যে মানুহে সকলো বাধা নেওচি জয়ৰ পথেৰে আগুৱাব পাৰে।

হেলেন কেলাৰৰ 'দা ষ্ট'ৰী অৱ মাই লাইফ' গ্ৰন্থখন সকলো শিক্ষাৰ্থীয়ে পঢ়া উচিত। কিতাপখনৰ প্ৰতিটো পৃষ্ঠাতে প্ৰতিফলিত হৈছে এগৰাকী বিশেষভাৱে সক্ষম ছোৱালীৰ সকলো বাধা নেওচি জীৱনত কিবা এটা কৰাৰ দৃঢ়তা। হেলেন কেলাৰ আমাৰ সকলোৰে বাবে এক অনুপ্ৰেৰণা। ❖

মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান

■ সুনিতা বৰুৱা

প্ৰাগঐতিহাসিক যুগৰ উদ্ভিদ বা প্ৰাণীৰ ধ্বংসাৱশেষ তথা মৃতদেহৰ চিহ্ন পোৱা যায় ভূগৰ্ভৰ বা ভূপৃষ্ঠৰ কিছুমান শিলজাতীয় কঠিন স্তৰৰ মাজত। উদ্ভিদ বা প্ৰাণীৰ ছাপযুক্ত এই স্তৰ বা শিলকেই জীৱাশ্ম বুলি কোৱা হয়। সময়ে সময়ে উদ্ধাৰ হোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ জীৱাশ্মসমূহে পৃথিৱীৰ জীৱৰ বিকাশ সম্পৰ্কে তথ্য সংগ্ৰহ কৰাত সহায় কৰি আহিছে। এই জীৱাশ্মৰ বাবেই বিখ্যাত তথা বিজ্ঞানীসকলৰ মাজত চৰ্চিত এখন ঠাই হৈছে মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান।

মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান কানাডাৰ এক সংৰক্ষিত ক্ষেত্ৰ। কানাডাৰ ক্যুবেক চহৰৰ পূব দিশে এই উদ্যানখন অৱস্থিত। এই উদ্যানখন ইয়াত পোৱা জীৱাশ্মৰ বাবে বিখ্যাত। বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰ (World Heritage Site) ৰূপে ইয়াৰ নাম ইউনেস্ক'ৰ দ্বাৰা সূচীভাৱে কৰা হৈছে। মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানত পোৱা তথা সংৰক্ষিত জীৱাশ্মৰ বাবে এই উদ্যানখনক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মান্যতা প্ৰদান কৰা হৈছে। মিগুৱাশ্বাত পোৱা বিভিন্ন প্ৰাচীন প্ৰজাতিৰ মাছ, মেৰুদণ্ডী প্ৰাণী আৰু বিভিন্ন উদ্ভিদৰ জীৱাশ্মই আজিৰ মানৱ সমাজক বিশ্বাস কৰিবলৈ বাধ্য কৰাইছে যে ৩৭০ মিলিয়ন বছৰ পূৰ্বে এই সকলোবোৰো আমাৰ দৰে পৃথিৱীত বাস কৰিছিল।

মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আজি পৃথিৱীৰ সৰ্বাতোকৈ জনপ্ৰিয় জীৱাশ্ম স্থলীৰূপে চিহ্নিত হৈছে। এই স্থল চৰ্চিত হোৱাৰ এটা অন্যতম কাৰণ হ'ল ইয়াত পোৱা এক বিশেষ ধৰণৰ মাছৰ জীৱাশ্ম। ইয়াৰ নাম হ'ল চাৰকোপ্টেৰীজিয়ান মাছ (*Sarcopterygian fish*)। মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানত এই মাছবিধৰ সকলোতকৈ বেছি তথা সকলোতকৈ ভাল জীৱাশ্মৰ নমুনা সংৰক্ষিত হৈ আছে।

এই উদ্যানখনক মিগুৱাশ্বা ফছিল ছাইট (Miguasha Fossil Site), দি বে অৱ এছকুমিনাক ফছিল ছাইট (The Bay of Escuminac Fossil

Site), দা হাগ-মিলাৰ ক্লিফছ (The Hugh-Millar Cliffs) আদি নামেৰে জনা যায়। এই সংগ্ৰহালয়ত ৯০০০তকৈ অধিক ভিন্ন প্ৰজাতিৰ মাছ তথা উদ্ভিদৰ জীৱাশ্মৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰি ৰখা হৈছে। মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানত পোৱা কিছুমান মাছ আৰু জীৱৰ জীৱাশ্ম অতি দুৰ্লভ আৰু প্ৰাচীন। উদাহৰণস্বৰূপে, ইয়াত থকা স্পাৰমেছপ'ছিটা (Spermasposita) নামৰ গছবিধৰ জীৱাশ্মক সকলোতকৈ পুৰণি ফুলগছৰ জীৱাশ্ম বুলি গণ্য কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰ বা উদ্যানত পোৱা জীৱাশ্মৰ চিহ্নিতকৰণ তথা বৰ্গীকৰণ প্ৰক্ৰিয়া এতিয়াও চলি আছে।

মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানখনে প্ৰায় ৮৭.৩ হেক্টৰ মাটিকালি আগুৰি আছে। এই উদ্যানখনৰ ওচৰত থকা সমুদ্ৰৰ উপকূলে এই বিখ্যাত ক্ষেত্ৰখনক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰি আহিছে। কানাডাস্থিত এই উদ্যানখনক 'মাছৰ আয়ুস ৰেখা' (age of fishes) নামেৰেও জনা যায়।

এই বিখ্যাত ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানখনত পোৱা বিভিন্ন মাছ আৰু উদ্ভিদৰ জীৱাশ্মই পৃথিৱীত জীৱনৰ কাহিনী কয়, কেনেদৰে প্ৰায় ৩৮০ মিলিয়ন বছৰৰ আগতে পৃথিৱীত প্ৰথম মেৰুদণ্ডী প্ৰাণীৰ উৎপত্তি হৈছিল, কেনেদৰে এই অদ্ভুত প্ৰজাতিৰ প্ৰাণীসমূহ পানীৰ পৰা উঠি আহি ভূপৃষ্ঠত নিজৰ জীৱন আৰম্ভ কৰিছিল। সঁচাকৈয়ে মিগুৱাশ্বা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানখন অসাধাৰণ প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ভাণ্ডাৰ, যিয়ে আজিৰ সমাজৰ সকলো বয়সৰ লোককেই সমানেই আচৰিত কৰি তুলিব পাৰে। ❖

ষ্টাৰ্টআপ

■ অপৰ্ণা দেৱী

শিক্ষার্থীসকল, তোমালোকক যদি কোনোবাই সোধে ষ্টাৰ্টআপ কি, তোমালোকে একেবাৰে সহজে আৰু সোনকালে দিব পৰা উত্তৰটো হ'ব যে ষ্টাৰ্টআপ হৈছে এটা কোম্পানী। কিন্তু তোমালোকক যদি ষ্টাৰ্টআপ কি বুজাই দিবলৈ কোৱা হয়, তেতিয়া তোমালোকে ক'ব লাগিব যে ষ্টাৰ্টআপ হৈছে এটা ব্যৱসায়ৰ একেবাৰে প্ৰাথমিক স্তৰ। ষ্টাৰ্টআপ সাধাৰণতে এগৰাকী বা দুগৰাকী উদ্যোগী বা উদ্যোক্তাৰ জৰিয়তে শুভাৰম্ভ হ'ব পাৰে। ষ্টাৰ্টআপৰ উদ্যোক্তাসকলে বজাৰত যিটো সামগ্ৰীৰ চাহিদা থাকে, সেই সামগ্ৰী বা সেৱা উন্নীত কৰে। ষ্টাৰ্টআপৰ উদ্যোগীসকলে এটা নিৰ্দিষ্ট সামগ্ৰী বা সেৱাৰ উৎপাদন কৰি সেই সামগ্ৰী বা সেৱা বজাৰলৈ আনিব বিচাৰে। আমাৰ সকলোৰে পৰিচিত উবাৰ, ফেচবুক, টুইটাৰ, লেপকাৰ্ট, বট আদিও প্ৰথম অৱস্থাত একোটা ষ্টাৰ্টআপেই আছিল। বৰ্তমান অৱশ্যে সেই কোম্পানীবোৰে ষ্টাৰ্টআপৰ আওঁতাৰ পৰা ওলাই পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ সফল কোম্পানী হিচাপে পৰিচিত হৈছে। বৰ্তমান আমাৰ দেশৰ অন্য কিছুমান সফল ষ্টাৰ্টআপ কোম্পানীৰ উদাহৰণসমূহ হ'ল—ওলা কেব, জমেটো, পেটিএম, ফ্লিপকাৰ্ট ইত্যাদি।

ষ্টাৰ্টআপ কোম্পানীবোৰৰ প্ৰথম অৱস্থাত সম্পূৰ্ণ আৰ্হিৰ একো একোটা ব্যৱসায়িক মডেল নাথাকে। তেওঁলোকৰ ব্যৱসায়িক অন্য এক স্তৰলৈ লৈ যোৱাৰ বাবে তেওঁলোকৰ পৰ্যাপ্ত মূলধন নাথাকিবও পাৰে।

ষ্টাৰ্টআপ কোম্পানীবোৰৰ সৰহভাগেই নিজৰ কোম্পানীৰ নিজেই বিনিয়োগকাৰী। ষ্টাৰ্টআপ কোম্পানীবোৰে গৱেষণাতো বিনিয়োগ কৰিবলগীয়া হয়। তেওঁলোকৰ ব্যৱসায়িক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰিবৰ বাবেও কিছু বিনিয়োগ কৰিবলগীয়া হয়।

সাধাৰণতে ষ্টাৰ্টআপ উদ্যোগীসকলে নিজৰ বন্ধু-বান্ধৱ, পৰিয়াল, আত্মীয়-স্বজন, বিত্তবান পুঁজিপতিৰ পৰা পুঁজি বা ধন সংগ্ৰহ কৰে। ষ্টাৰ্টআপৰ উদ্যোগীসকলৰ বাবে আৰম্ভণিৰ প্ৰথম বছৰকেইটি খুব গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচিত হয়। ষ্টাৰ্টআপৰ উদ্যোগীসকলে সেই বছৰকেইটিতে তেওঁলোকৰ ব্যৱসায়ৰ বাবে মূলধন যোগাৰ কৰা আৰু এটা ব্যৱসায়িক মডেল উন্নীত কৰাৰ প্ৰয়োজন হয়।

ষ্টাৰ্টআপৰ উদ্যোক্তাসকলে বিশেষভাৱে মনোযোগ দিবলগীয়া এটা বিষয় হ'ল ব্যৱসায়ৰ স্থান বা মঞ্চ। সেই স্থান কম্পিউটাৰ বা ম'বাইলৰ স্ক্ৰীনো (online) হ'ব পাৰে। এটা কাৰ্য্যালয়ো হ'ব পাৰে। কি সামগ্ৰী বজাৰৰ বাবে উলিয়াব, সেই কথৰ ওপৰত মঞ্চ বা স্থান নিৰ্ভৰ কৰে।

ষ্টাৰ্টআপৰ ক্ষেত্ৰত এটা বিশেষ সুবিধা যে ইয়াত কমসংখ্যক কৰ্মী জড়িত হৈ থাকে। গতিকে কৰ্মীসকলে ব্যৱসায়ৰ লগত জড়িত কামবোৰ শিকাৰ সুবিধা বেছি। কৰ্মীসকলক পৰিচালনা কৰাৰো সুবিধা থাকে। ষ্টাৰ্টআপ কোম্পানীবোৰত কৰ্ম সময় ধৰা-বন্ধা নাথাকে। ইয়াত কথোপকথনৰ সুবিধা থাকে। বৰমূৰীয়াসকলে কৰ্মীসকলৰ নতুন নতুন আৱিষ্কাৰক সদায়ে আদৰণি জনায়।

ষ্টাৰ্টআপ কোম্পানীসমূহৰ মাজত এক অঘোষিত প্ৰতিযোগিতা থকাৰো প্ৰয়োজন। ষ্টাৰ্টআপ অকৃতকাৰ্য হোৱাৰ সম্ভাৱনাও থাকে। সেই সম্ভাৱনা মূৰ পাতি লোৱাৰ সাহসো তেওঁলোকৰ থাকিব লাগিব। তেতিয়াহে ষ্টাৰ্টআপ কোম্পানী এটাই উন্নতিৰ জখলাত বগাব পাৰিব। ❖

গ'লিয়াথ বার্ড ইটাৰ মকৰা

নামদাঙৰ শিলৰ সঁাকো

কেনো ক্ৰিষ্টালিছ নদী

শিক্ষার্থীয়ে অঁকা ছবি আৰু তোলা আলোকচিত্ৰ

জ্যোতিৰ্ময় দাস, অষ্টম খ

বিকি কলিতা, চতুৰ্থ খ

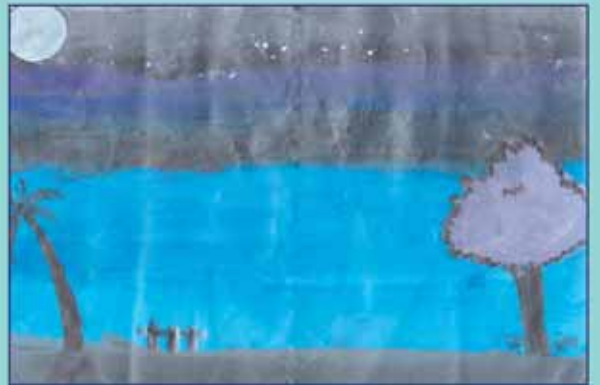
নীতিক্ষা ডেকা, চতুৰ্থ খ

ময়ূৰ ডেকা, পঞ্চম ক

শুভম শৰ্মা, চতুৰ্থ খ

প্ৰবজ্যোতি নাথ, ষষ্ঠ গ